

Zwycięstwo obrońców Gorgonowej.

(Dokończenie ze str. 1-iej)

Artysta malarz Bielecki był świadkiem kłótni między Gorgonową i Lusią. Kiedy to ze strony oskarżonej padały pogroźki: — Wymorduję całą rodzinę.

Słowem dziećmi były stale denerwowanie, mimo, iż były przygnębione chorobą matki. Należy podkreślić miłość Lusii do ojca. Kiedyś Gorgonowa zabiła Lusie, a gdy ktoś ze świadków chciał donieść o tem ojcowi, Lusja błagała, by tego nie czynił bo nie chce sprawić Milusowi, jak nazwała ojca, przykrości.

Zmarła żaliła się do swej przyjaciółki, że „mamocho grozi jej stale śmiercią, zastrzeżeniem lub otruciem“. Młeczarka, która codziennie dostarczała mleko, ostrzegala Lusie przed Gorgonową.

Chciałbym przedstawić również zeznania na korzyść Gorgonowej, ale jestem w tym względzie w poważnym kłopotcie, gdyż jest tego rodzaju tylko jedno zeznanie, świadka Matuli, który mówi o harmonii między Gorgonową i Lusią.

Należy również wspomnieć o pewnym panu, nazwiskiem Antoni Halemba, prywatnym detektywie, który poznawszy Gorgonową z fotografii, stwierdził, że miał być przez nią użyty do skompromitowania Lusii, ale Halemba został zdyskredytowany, jako człowiek, który przebywał w domu obłąkanych i był karany.

Na tem kończy się rzecz co do podobiek.

Teraz należy przedstawić samo zeznanie.

W dalszym ciągu referent streszcza zeznania ważniejszych świadków, m. in. brata zamordowanej, Stasia, żony ogrodnika Rozalii Kamińskiej, malarza Bieleckiego, a następnie przechodzi do samego faktu zbrodni, opisując miejsce jej dokonania, ślady prowadzące przez werandę do piwnicy, zniszczenie narzędzia zbrodni dźgana i przechodzi do tej części, dotyczącej przedmiotów, znalezionych na miejscu zbrodni, podnosząc, że jedną z główniejszych przesłanki, jakimi uzupełniono oskarżenie, były zeznania Stasia Zaremby, który po przebudzeniu między fortepianem a chłómką w pokoju ujrzał kobietę,

kłóra przez werandę wybiegła na pole. Gdy Staś wbiegł do pokoju siostry i zobaczył trupa siostry w kałuży krwi, zaczął krzyczeć i wołać, że Lusja jest zabita.

Po wykryciu zbrodni spostrzeżono u Gorgonowej okaleczoną rękę co do tego komentowane były różne wersje.

W sprawie wybitej szyby w pokoju Gorgonowej eksperci, opierając się na tem, że kawałki wybitej szyby leżały od zewnątrz na werandzie, oraz na tem, że pozostały kawałek kłtu w ramie, doszli do wniosku, że szyba została wybita od zewnątrz, i i tak, jakby Gorgonowa chciała się dostać do swego pokoju. Natomiast Gorgonowa wyjaśniała, że szyba wybita od wewnątrz, chcąc wybiec po wodę, następnie jednak wymyła odłamki szkła, które wyrzuciła z werandy.

Następnie referent przechodzi do szczegółów z kałem, znalezionym pod ścianą w hallu. Obrońca wysunęła koncepcję, że ślady takie pozostały zgodnie z zabobnem u zawodowych przestępców, oskarżenie jednak uważało, że Gorgonowa po swoim czynie była w stanie nadzwyczajnego zdenerwowania.

Referent porusza dalej sprawę koszułki, czy Gorgonowa miała najpierw koszułkę zóka, a później zmieniła ją na białą, czy też było to jakiegoś złudzenie świadków. Ta sprawa nie została przez przewodniczącego instancji wysłuchana, tem bardziej, że nie odnaleziono ani tej koszułki, ani śladów jej zniszczenia.

Jeden ze świadków, mianowicie Tobitowska, zeznała, iż słyszała, jak Gorgonowa wołała: „Boże, com ja zrobiła“. W tym względzie Gorgonowa wyjaśniła, iż świadek przesłyszał się, gdyż ona, myśląc o zbrodni, o trupie i o swem dziecku, mówiła tylko: „Boże, co tu zrobić“.

Zkolei referent przechodzi do zeznań sa mej Gorgonowej. W oświetleniu tych zeznań jej wyjechał do Ameryki w r. 1921 na skutek choroby, jaką był dotknięty, a która stwarzała konieczność albo rozwodu, albo kilkuletniej rozłąki. Mąż przysłał jej pocztę i pieniądze i miała otrzymać affidavit na wyjazd do Ameryki. Tymczasem zamieszkała u teściów, z którymi pokłóciła się. Sto sunki zastrzyły nienasak między nią a szwagrem, który napisał do jej męża list, oskarżający ją o zdradę.

W wyniku tego mąż unieważnił wszystkie papiery i Gorgonowa nie wyjechała. W kwietniu 1924 r. przybyła do domu Zaremby. Charakter jej zajęć nie był ustalony, nie było również mowy o wynagrodzeniu.

Nim wprowadziła się do Zaremby, widywała się z nim na mieście. Zaremba był o nią zazdrosny, gdy ją ktoś odprowadzał, robił jej awantury. Z początku żyli dobrze, później jednak powstały nieporozumienia, szczególnie od czasu powrotu Zaremby z Krakowa.

Stosunki układały się między nimi, jak między żoną i mężem, z czasem jednak zaczęły się psuć, szczególnie od tej pory, kiedy Zaremba zawiązał bliższy stosunek z jedną ze swych biurolistek. — Ponieważ Gorgonowa nie mogła wpłynąć na Zarembe, aby zerwał z tą biurolistką, zażądała we wrześniu 1931 r., aby ją poślubił.

grożąc przytem, że jeśli nie zerwie z biuro-

listką, to zastrzeli jego, siebie i Rome, to jest ich córkę.

Gorgonowa zaprzeczyła, jakoby s. p. Lusja była wysłana do Szwajcarii na skutek złych stosunków między nią a Lusią i zaznaczyła, że Lusie wyślano zagranicę, ponieważ zdradzała pewno niernormalności.

Między Gorgonową i Zarebą dochodziło do sprzeczek, wzajemnie zarzucałi sobie zdradę. Ze s. p. Lusią Gorgonowa żyła początkowo dobrze, zabroniła jej tylko wtrącać się w swoje sprawy. Przyznaje, że groziła jej iż „da po buzi“ i nazywała ją kilkakrotnie małpa. Gorgonowa twierdziła, że s. p. Lusja nie była przeciwną, aby ona zamieszkała z Zarebą i przedstawiała się jako jego żona.

Z innymi mężczyznami nie utrzymywała żadnych stosunków, twierdzi, że podobne oskarżenia były fałszywe, jedynie raz, czy dwa razy odwiedził ją jakiś znajomy, który oddawał jej ukłony. Jednego listu, który przyszedł raz do niej, słuźca Beckerówna nie oddała jej, lecz wręczyła Zarembie. — Gorgonowa z tego powodu wymówiła jej posadę, lecz Zaremba szponem ją przyjął. I z tego powodu wyrzuciła scysja.

Gorgonowa w zeznaniach swoich opowiadała charakterystyczny fakt o ustosunkowaniu się dzieci do niej. Kiedy wydarzyła się katastrofa na budowie Zaremby, przysłała ona do dzieci i opowiadała im o tem, wyrażając obawę, że Zaremba grozi areszt. Wówczas s. p. Lusja powiedziała jej, że wie o katastrofie dawno, a na pytanie Gorgonowej dlaczego jej przedtem nie mówiła, Lusja odpowiedziała: „O pani chodzi tylko o 10.000 dolarów, reszta pania nie obchodzi“.

Gorgonowa twierdziła dalej, że słuźca Beckerówna była do niej źle usposobiona na skutek incydentu z listem, a dozorca Kamiński, jeden z głównych świadków oskarżenia był do niej wrogo usposobiony, gdyż przylała go na krządzyle. Było postanowione w ten sposób że dzieci będą mieszkać we Lwowie, Zaremba w Warszawie, a Gorgonowa z córeczką Romą w Brauchowicach.

NOC ZBRODNI W ŚWIETLE OPISU GORGONOWEJ.

O krytycznej nocy Gorgonowa opowiada, że położyła się do łóżka pierwsza, drzwi jej sypialni były otwarte, czytała książkę, która doczytała do pierwszego rozdziału, a następnie o godz. 9 zasnęła. Obudzili ją krzyki Stasia. Wybiegła w koszułki, ale ponieważ było zimno, cofnęła się i zarzuciła na siebie futro.

W jej pokoju było ciemno, światła w góle nie było. Następnie wyjaśniła kwestię śladów stóp, jakie pozostawiła na śniegu. Stwierdziła ona, że przedzwojskiem chciała biec po doktora Csaie, pobiegła do głównej bramy, a ponieważ nie było tam klucza, zapukała do ogrodnika Kamińskiego, wołając, że jest nieszczęście. Potem wróciła do swego pokoju, skąd wzięła klucz od głównej bramy, otwariła ją i wybiegła po doktora Csaie. Po trzeci raz wybiegła ze swej werandy po wodę. Była zdenerwowana i uderzyła drzwiami tak silnie

że pyleciała szyba.

Ponieważ lampa w międzyczasie zaczęła jej gasnąć, poszła do kuchni po naftę. W trakcie, gdy chciała wtrzeć ręce po naftę, spostrzegła, że ma rękę pokaleczoną.

Gorgonowa zaprzeczyła, jakoby do handłarki z nabiem, która tam przychodziła narzekała na Lusie i wyraziła się o niej słowami: „Z powodu tej małpy muszę rozjeść się z mężem“. Słów tych użyła w odniesieniu do słuźcy Beckerówny.

OPINIA BIEGLYCH.

Referent streszcza następujące opinie biegłych, którzy nie potwierdzili obecności śladów krwi s. p. Zaremblanki na odzieży Gorgonowej, oraz opinie w sprawie dźgana, co do którego niema absolutnej pewności, iż był narzędziem zbrodni.

TREŚĆ SKARGI KASACYJNEJ.

W końcu referent przeszedł do przedmiotu skargi kasacyjnej. Obejmuje ona 10 pkt., dotyczących odchylenia formalnych sąd pierwszoinstancyj. W szczególności sąd nie uchylił wniosku obrony i nie dopuszczał obrony do zadawania pytań.

Pierwszy punkt dotyczy odrzucenia wniosku o zarekwirowanie akt sprawy nieznanego sprawcy kradzieży w wili Zaremby po dokonaniu zbrodni, i zarekwirowania akt w sprawie karnel o zamordowanie niejakiej Józefy Balper na Lewandówce we Lwowie dla wykazania, że zamordowana ona została w ten sam sposób, co s. p. Zaremblanka.

Dalej skarga wylicza odrzucenie wniosku o poddanie Stasia Zaremby, psychiatrycznemu badaniu na stwierdzenie, czy można go w ogóle przesłuchiwać ze względu na możliwość obciążenia dziedzicznego. W dalszym ciągu odrzucono wniosek o poddanie samej oskarżonej badaniu psychiatrycznemu na stwierdzenie czy w wypadku, gdyby istotnie dokonała tej zbrodni, nie była w stanie zaburzenia umysłowego.

Płaty odrzucono wniosek dotyczący przesłuchania artysty mal. Pronasieka na okoliczność rozpoznania kolorów w nocy szósty wniosek domagał się ponownej wzięcia lokalnej przy takim samym oświetleniu, celem ustalenia, że rozpoznanie Gorgonowej przez Stasia było niemożliwe, wreszcie siódmy wnio-

sek domagał się wezwania pewnego świadka na stwierdzenie, że słuźca Beckerówna była wydalona ze służby

za kradzież i natógowe kłamstwa. Trybunał i Instancja wszystkie te wnioski odrzucił, oraz nie pozwalał zabierać obrońcy głosu w niektórych momentach.

Na tem referent zakończył sprawozdanie.

ATAK OBRONY NA SAD PRZYSIĘGLYCH.

Po przerwie obładowej przewodniczący prezes Michela wznowił posiedzenie i apeluje do prokuratora oraz adwokatów, żeby w wywodach swych poruszał merytorycznie sprawę tylko w ramach konieczności do uzasadnienia formalnych wywodów, poczem głos zabiera pierwszy obrońca Gorgonowej adw. dr. Axer, który mówi:

— Najwyższy Sądzieł Zaskarżam wyrok sądu przysięgłych we Lwowie z powodu uchybień natury procesowej, z powodu wadliwości i nierozważności jego sentencji. Proces odbywał się w oparciu niezdrowej sensacji i zauważyć muszę, że aczkolwiek wyrok został ogłoszony 14 maja, to sterowany został już 31 grudnia, kiedy każdemu ogłoszono, że zostało popełnione morderstwo i że Gorgonowa poniesie karę.

Potępiono ją zanim zdolała powiedzieć jedno słowo w swojej obronie, osądzono i orzeczono winę. Sąd przysięgłych, to głos ludu, a głos ludu, to często głos ulicy.

Ulica zaś od pierwszego dnia widziała w Gorgonowej sprawozdanie morderstwa. Nie żałę się na niesłuszność wyroku, ale na krzywdę, jaka popełniono w postępowaniu je-szszym przed wyrokiem. Skoro rozprawa odbywała się w atmosferze zgnień, dusznej zstrutej jednem nienawiści

do oskarżonej, skoro nastroj panował taki, że publiczność ingerowała w czasie rozprawy przeciwko obrońcy — myślę, że było obowiązkiem trybunału wziąć w obronę oskarżoną, ażeby nastąpiło wyrównanie tendencji. Tymczasem w toku postępowania dowodowego odrzucono wszystkie wnioski obrony, zagrożono nawet usunięciem obrońcy.

W dalszym ciągu obrońca wykarzuje różnicę między wyrokiem wydawanym przez sądy koronne i sądy przysięgłych. W czasie gdy sąd koronny pisał motywy wyroku, werdykty sądów przysięgłych mają jedyny motyw, który opiera się na zatwierdzeniu pytania, a także zatwierdzenie pytania oznacza już wyrok śmierci. Co myślał sędzia przysięgły, czemu się kłówał, nie zostaje niczem wyjaśnione.

Obrońca stara się dowiedzieć, że uchylenie wniosku obrony mogło mieć wpływ na treść tego właśnie wyroku.

Obrońca krytykuje zeznania niektórych świadków, m. in. wachmistrza żandarmerii Trebla, oraz pierwszego biegłego, które odrazu było prowadzone w niewłaściwy sposób. Św. Trebla bowiem zeznał, że dokonał wilił nie było żadnych śladów stóp, z czego odrazu wysnówkowało, że zabójstwa dokonał mógł ktoś z domowników. Tymczasem obrońca stwierdza, że po ujawnieniu morderstwa, Gorgonowa dwukrotnie wychodziła z wili, raz po dra Csaie, drugi raz do żandarmerii, ogrodnik Kamiński również dwukrotnie wychodził z wili, a nawet Staś wychodził z wili, jednak tych śladów, nie odnaleziono, gdyż

śnieg je zaproszył.

Jest zupełne prawdopodobieństwo, że w ten sposób zniknęły ślady innej osoby, która mogła znaleźć się w wili i opuścić ją po morderstwie.

Adw. Axer dochodzi do wniosku, że albo śnieg zaproszył ślady mordercy, albo w ogóle św. Trebla nie badał, gdyż nie znalazł śladów tych ludzi, co do których ustalono, że wychodził z wili po morderstwie.

Dalej obrońca opierając się na opinii biegłych dochodzi do wniosku, że dźgan nie mógł być narzędziem zbrodni.

Obrońca również porusza kwestię rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu ogrodnika Kamińskiego, co do którego również ustalono podejrzanie i stwierdza, że rewizja była przeprowadzona w 8 dni po morderstwie, więc w żadnym razie nie mogłaby przynieść pozytywnych rezultatów.

Wreszcie adw. Axer przechodzi do treści swych wniosków, które zostały przez sąd i Instancję odrzucone i na końcu opiera się skargę kasacyjną. Obrońca stwierdza, że wniosek o zarekwirowanie akt sprawy o kradzieży w wili Zaremby już po morderstwie zgłosił dlatego, że słuźca nie ruszył srebra, znajdującego się w wili, nie ruszył kosztowności, a zabrał

tylko rzeczy zainicjowanej Lusii. Słuźca uważa, że ma to konkretne znaczenie, gdyż wiadomo jest, co to jest letyszym. Kradzież, zamian obrócy mógł dokonać sam morderca. Obrońca uważa, że gdyby sąd zapoznał się z aktami sprawy, mógłby sprawę tę o zabójstwo bardziej wyjaśnić. Sąd — mówi obrońca odrzucił również wniosek o zbadanie po czytalności Stasia Zaremby, który zeznawał, że krytycznej chwili widział Gorgonowa. A gdyby ekspert psychiatra stwierdził, że Staś jest niepełnie normalny, czy nie miałoby to znaczenia, czy sędziowie przysięgli nie zorientowałyby się wówczas, czy należy mu wierzyć, czy też nie?

Staś Zaremba początkowo mówił, że była to jakaś kobieta, później znów mówił, że była kobieta lub mógł być mężczyzna, a później dopiero zaczął opowiadać, że w postaci rozpoznął Gorgonową. Obrońca wychodzi z tego założenia, że gdyby Staś uznał, że został za niernormalnego, to zeznania jego pozostałyby bez żadnego wplywu na treść wyroku.

Sekretarz gminy zastrzelił krawca za wybite szyby w urzędzie.

Częstochowa, 22 lipca. Do szpitala Panny Marii ze wsi Kamyk przywieziono w stanie beznadziejnym 21-letniego Ieka Rajbera z postrzałową raną głowy. Po godzinie Rajber nie odzyskawszy przytomności zmarł.

Rajber od pewnego czasu cierpił na silny rozstrój nerwowy i zmuszony był porzucić prace u jednego z krawców częstochowskich. Miał on do sekretarza urzędu gminnego, obecnie odbywającego ćwiczenia wojskowe.

jałbł pretensje, których słuszności narazie trudno dościc. Wczoraj o godzinie 4 po południu Rajber udał się do urzędu gminnego, dochodząc swej urojonej, czy nawet być może rzeczywistej krzywdy, i podobno wybił szybę w urzędzie.

Pies pogryzł przechodnia. Kronika Pogotowia Ratunkowego.

Łódź, 22 lipca. W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych w podwórzu przy ulicy Zielnej 20 (Bałuty) dostał się pod koła wozu 3-letni Adam Frontczak, syn robotnika, zamieszkały w wymienionym domu. Chłopiec odniósł okaleczenia głowy i jamy brzusznej. Lekarz miejskiego pogotowia ratunkowego, po udzieleniu pierwszej pomocy, przewiózł chłopca w stanie groźnym do szpitala Anny-Marij.

W podwórzu przy ulicy 6-go Sierpnia 42 spadł z dość znacznej wysokości, z drabiny 62-letni Teodor Hebler, murarz, za mieszkający w tymże domu. Lekarz miejskie

Zdarzenia i wypadki ubiegłej doby.

(-) Otwierając konferencję Imperjalną w Otawie, gen. gubernator lord Bessborough odczytał orędzie królewskie, w którym król Jerzy stwierdza, że konferencja rozpoczyna nowy etap historii.

Po przemówieniach powitanych lorda Brough wybrano na propozycję Baldwinia przewodniczącym konferencji premiera kanadyjskiego Bennetta. W przemówieniu swem Baldwin oświadczył, że rząd zjednoczonego królestwa wystąpił na konferencji z projektem ekspansji handlu Imperjalnego Baldwin wyraził nadzieję, iż będzie rzeczą możliwą podwyższenie taryf preferencyjnych.

(-) Naprzemiennie w Południowej Ameryce wzrasta. Rząd paragwajski powołał pod broń wszystkich oficerów rezerwy. Boliwia oświadcza, że z bronią w roku odeprze napad na Gran Chaco. Powstałszy południowo - brazylijscy odrzucili postulat rządu centralnego, domagający się złożenia broni Konflikt Urugwaju z Argentyną - zaoszczędził się. Monitory urugwajskie zatrzymały parowiec argentyński i in-ternowały 800 znajdujących się w nim rezerwistów.

(-) W Konstancyjnowa sponeta częściowo fabryka Teodora Szora, przy ulicy Złotowskiej Nr. 22.

(-) W Sandomierskiem rolnictwo dotknęła niebywała klęska. Pszenicę zniszczyła zupełnie rza. (puczina).

(-) W siedzibie Banku Handlowego w Łodzi odbyło się ogólne doroczne walne zgromadzenie akcjonariuszy banku.

W sebranu wzięli udział akcjonariusze, reprezentujący 85 proc. akcji.

Przewodniczył walnemu zgromadzeniu dyrektor Góliż, protokółował p. Dzielnikowski, reprezentant notariusza Rossmana.

Na porządku dziennym zgromadzenia znalazł się między innymi wniosek, który brzmi: „Czas istnienia banku ogranicza się do dnia 1 stycznia 1945 r.“.

Dalej omówiono projekt układu z wierzycielami krajowymi i zagranicznymi, celem podniesienia upadłości banku.

Zgromadzenie powziął sprawę zawarcia układu z wierzycielami p. Kernbaumowi Makowski, St. Pawłowskiemu i Robertowi Biedermanowi.

Układ z wierzycielami zagranicznymi nie przeprowadził rada banku.

Wszystkie uchwały zostały powzięte niemal jednogłośnie, prócz jednego dosłownie uczestnika zebrania.

(-) Na państwowej liście związków mniejszości narodowych w Niemczech figurują: dr Jan Kaczmarek, liderownik nacjonalnego Związku Polaków w Niemczech, ks. proboszcz dr. Bolesław Domański, prezes Związku Polaków w Niemczech, Peter Budasz, rolnik (Dufczyk) Jan Skala, redaktor (Stribo - lużyczanin), Wilhelm Matschulat (Litwin), Johannes Oldsen (Przytyczek), Leopold Mika, Polak rolnik ze Śląska Opolskiego.

Niewiadomo, czy między Rajberem a pomocnikiem sekretarza urzędu gminnego Klucznikiem przyszło do jakiegoś starcia, lecz w chwili potem Klucznik wybiegł z urzędu z gotowym do strzału rewolwerem zaczął uciekającego Rajbera. W tym samym momencie huknął strzał rewolwerowy i Rajber padł na ziemię, z przestrzeloną głową.

Klucznik pod wrażeniem dokonanego szaleńczego czynu

zbiel z miejsca przestępstwa. Na miejsce krwawego wypadku niezwłocznie udali się pow. komendant Grabowski i aspirant Ciesielczuk. Do późnej nocy Klucznika nie odnaleziono.

go pogotowia ratunkowego udzielił mu pierwszej pomocy.

Na ulicy Tatrzańkiej został pogryziony przez psa 27-letni Teodor Mirczak, niewiadomego miejsca zamieszkania. Mirczakowi udzielono pomocy na stacji miejskiego pogotowia ratunkowego.

W bóje przy ulicy Rokicińskiej odniósł ogólne obrażenia ciała 30-letni Stanisław Koralek, zamieszkały pod Brzezinią. Oświeżce bóiki udzielili pomocy lekarz pogotowia ratunkowego.

dowało się szereg niezwykle doniosłych dla przyszłości banku spraw.

Po sprawozdaniu rady i komisji rewizyjnej za rok 1931, zatwierdzeniu bilansu i rachunku zysków i strat oraz udzieleniu powitania władzom banku — rozpatrzone wnioski dotyczące pokrycia strat.

Następnie postanowiono obniżyć kapitał akcyjny o 4.000.000 zł. do 1 miliona złotych, i złożyć przegłosowano wniosek następujący: powiększenie kapitału akcyjnego o 7 milionów względnie 7 mlj. 500 tys. zł. drogą wypuszczenia 37.546 akcji i 32.354 względnie do 37.354 sztuk akcji uprzywilejowanych imiennych każda wartości po 100 zł. z tem, że akcje uprzywilejowane korzystnie będą z pierwszeństwem przed ekscjami zwykłym przy podziale majątku banku w wypadku likwidacji.

Zgromadzenie powziął uchwałę dotyczącą uchylenia prawa poboru akcji nowej emisji dla dotychczasowych akcjonariuszów.

Zkolei zgromadzenie uchwaliło zmianę art. 4 statutu banku w tym sensie iż obecne jego brzmienie jest następujące: „Kapitał zakładowy banku wynosi 3.8 milionów względnie 3 mlj. 500 tys. i podzielony jest na 32.354 względnie 37.354 akcji uprzywilejowanych i 37.646 akcji zwykłych na okaziciela, każda wartości 100 zł. nominalnie“.

Po wprowadzeniu dwóch zmian w paragrafach 1 i 12 statutu — zgromadzenie uchwaliło zmianę art. 3 statutu w następującym sensie: „Czas istnienia banku ogranicza się do dnia 1 stycznia 1945 r.“.

Dalej omówiono projekt układu z wierzycielami krajowymi i zagranicznymi, celem podniesienia upadłości banku.

Zgromadzenie powziął sprawę zawarcia układu z wierzycielami p. Kernbaumowi Makowski, St. Pawłowskiemu i Robertowi Biedermanowi.

Układ z wierzycielami zagranicznymi nie przeprowadził rada banku.

Wszystkie uchwały zostały powzięte niemal jednogłośnie, prócz jednego dosłownie uczestnika zebrania.

(-) Na państwowej liście związków mniejszości narodowych w Niemczech figurują: dr Jan Kaczmarek, liderownik nacjonalnego Związku Polaków w Niemczech, ks. proboszcz dr. Bolesław Domański, prezes Związku Polaków w Niemczech, Peter Budasz, rolnik (Dufczyk) Jan Skala, redaktor (Stribo - lużyczanin), Wilhelm Matschulat (Litwin), Johannes Oldsen (Przytyczek), Leopold Mika, Polak rolnik ze Śląska Opolskiego.

(-) Deficyt budżetowy Polski za czerwiec wyniósł 40 milionów złotych.

Dr. med.
H. Krauskopf
Akuszerja i choroby kobiece
P O W R Ó C I Ą
ZGIERSKA 15. Tel. 113-47
Przyjmuje od 4 do 7 wiecz.

TYSIĄCE CHORYCH na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, zgagę, nudności, wymioty, brak-apetytu, ogólne osłabienia etc. **ODZYSKAŁO ZDROWIE** używając ziółka sławnego na cały świat doktora Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żadacie bezpłatnej broszury poczuć? Adres Liszki - Apteka.

ZGINEŁA legitymacja Kasy Chorych m. Łodzi Emilii Sikorskiej, Wiewera Nr. 12

Fala upałów w Anglii. Okowy tradycyjnej etykiety.

„Bosy pochod“ na ulicach Londynu.

Londyn w lipcu.

Przeciętny londyńczyk podczas upałów nie zdaje sobie sprawy, że najlepszym sposobem na ochłodzenie się jest jeszcze większy upał. Wśród milionów londyńczyków jest zaledwie stu — może — którzy za poradą lekarza używają gorących kąpeli zamiast zimnych. Łaźnie parowe w wielkich hotelach miejscowych mają frekwencję cudzoziemską, a ponadto londyńczycy gotowi są zginąć z gorąca raczej, niż czemkolwiek obrazić etykiety i w biurze

pracować bez marynarki lub siedzieć na plaży „w negliżu“.

Nie jest w zwyczaju w Anglii ukazywać się w kostiumie kąpielowym nawet w własnym ogrodzie. Jeżeli nastąpi jakie przekroczenie tego niepisanej prawa obyczajowego winowajca spotkać się może z wielką przykrością ze strony sąsiadów.

Goście wielkich pływalni londyńskich muszą pilnować godzin, wyznaczonych oddzielnie dla pań i panów. O ile ktoś spóźni się i zjawia się w porze „mixed bathing“ (wspólnej kąpeli) winien zawczasu zapewnić sobie towarzystwo demskie, inaczej nie zostanie dopuszczony do pływalni. Przepis ten rzekomo ma na celu ochronę moralności społecznej.

Po całym mieście kursują wózki z lodami z napisem: „Stop me and buy one!“ (Zatrzymaj mnie i kup jedną porcję!) lecz lewiza ta okazuje się niepotrzebną, gdyż wózki są w takim obciążeniu, że ruszyć nie mogą z miejsca.

Pomimo upałów Anglicy nie wyrzekają się nigdy fraka na wieczór, jakkolwiek obojętny szyćny gorsz kosztu frakowej z powodu upału utrzymać się nie może w nienagannej świeżości. Ubiegłej soboty upał wieczorem panował straszliwy. Asfalt chodników rozmiękł zupełnie, mury domów promieniowały wciągnięte w ciągu doby ciepło. Noc nie przyniosła żadnej ochłody. Powietrze było parne. Wszystkich opłonała ociążałość i nawet autobusy zdawały się krążyć ze zmniejszoną szybkością. Jedyne powagi koleji podziemnej ze zwykłym loskotem pędziły przez betonowe tunele, sztucznie wentylowane i z tego powodu najchłodniejsze. Ustawiczny przewiew, gębia, łagodne sztuczne światło — wszystko tutaj działa kojąco.

O północy z soboty na niedzielę zdarzył się zabawny incydent na ulicach Londynu. Wśród tłumów, powracających z teatrów, utworowało sobie drogę auto miejskie do podlewania ulic. Upał doprowadza ludzi do szału. Nic więc dziwnego, że elegancy panowie we frakach i panie w kosztownych sukniach ścigające pończochy i obuwie, brodzili w wodzie ślad za autem, polewającym ulicę. Wszyscy bez wyjątku, odrzucając na bok etykiety, przylkali się do

„bosogo“ pochodu.

Parada panów we frakach i wystrójonych pań, unoszących wysoko kosztowne suknie z jedwabiu i koronek, była nad wyraz komiczna.

Zgodnie z przepisem nie wolno było urzędnikom telefonicznym zdejmować marynarek w biurze przy największym upale. Chcąc ulżyć sobie, panowie pojawili się w ubraniu, lecz — bez koszuli.

Doniedawna jeszcze było wzbronione ukazywać się w kościele w stroju tenisowym. Ubiegłej niedzieli jednak trzej księża za zapowiedzieli nabożeństwa na brzegu morza, udzielając wiernym pozwolenia asystowania na nabożeństwie w trykotach kąpielowych. Książę tylko męczyć się musiał w ciężkim ornamencie.

Nocą dnia tego tysiące osób czekało na plaży na pierwsze fale przypływu. Wszystkie owocarnie i sklepy z ogrodniczymi, świecili pustkami po wyprzedaniu wszystkich sałat i całego zapasu owoców. Również w całym Londynie dostać nie można było kałki zimnego rozbehu, ponieważ znany lekarz opublikował, że zimne mięso jest najzdrowsze.

Najmądrzej i najdowcipniej urządził się Bernard Shaw. Odwiesił słuchawkę telefonu, wziął książkę do zbioru anegdot do ręki i położył się do łóżka. Rzekomo nie odczuł wcale upału... Bull.

Kanada może jeszcze pomieścić

50 milionów emigrantów.

Znany ekonomista francuski p. L. G. Numil zamieścił niedawno w czasopiśmie „L'Economiste Francais“ ciekawy artykuł pod tytułem „Europa ma za dużo ludzi, Ameryka zbyt mało“. Równocześnie w artykule swym p. Numil daje interesujące zestawienie cyfr,

dotyczące zaludnienia ziemi.

Okazuje się z nich, że 5 kontynentów za mieszkuje 1.926.715.000 ludzi, co wobec reprezentowanego przez te kontynenty łącznej powierzchni obszaru 133 milj. kilometrów kwadratowych oznacza przeciętną gęstość zaludnienia w wysokości 14,5 ludzi na kilometr kwadratowy. Gęstość zaludnienia różna jest jednak nie tylko na każdym z kontynentów, lecz nawet poważnie różnie istnieją między poszczególnymi państwami. Wiemy o tem, iż szeregi krajów europejskich jak Anglja, Belgja, Niemcy i Włochy mają gęstość zaludnienia

bardzo dużą.

Przed wojną było to powodem ich dumy, teraz jest źródłem szeregu kłopotów kryzysowych. Co zrobić z nadmiarem rąk roboczych? Czy przesiedlić bezrobotnych na inne kontynenty? Tę właśnie myśl wysuwa p. Numil.

Europa posiada 514.300.000 mieszkańców, zamieszkujących 10 milionów kilometrów kwadratowych. Przepiętna gęstość za-

ludnienia wynosi 51,4 ludzi na kilometr kwadratowy. Azja posiada 1.025.000.000 mieszkańców na obszarze 42 milionów kilometrów kwadratowych. Przepiętna gęstość zaludnienia wynosi 24,4, która jednak wzrasta we właściwych Chinach i Japonii do 100, w Indiach do 70 mieszkańców na 1 kilometr kwadratowy.

Gęstość zaludnienia Afryki osiąga zaledwie 5 mieszkańców na 1 kilometr kwadratowy, przy ludności 146.210.000 mieszkańców i obszarze 29 milionów kilometrów kwadratowych. Australja nie dochodzi do 1 mieszkańca na 1 kilometr przy 9.200.000 mieszkańców i 11.000.000 kilometrów kwadratowych.

Ameryka, której obszar łącznie z Grenlandją równa się obszarowi Azji, zamieszkała jest tylko przez 231.525.000 mieszkańców, tak, że gęstość zaludnienia wynosi tylko 5,5 mieszkańców na 1 kilometr kwadratowy.

Opierając się na powyższych cyfrach autor uważa za konieczną emigrację z przeludnionej Europy do rzadko zaludnionej Ameryki, Australji i południowej Afryki. Jako najwłaściwsze tereny do osiedlenia autor uważa Stany Zjednoczone, Kanałę i Argentynę.

Stany Zjednoczone są zamieszkałe przez 125.000.000 mieszkańców na obszarze 9.756.884 kilometrów kwadratowych. Przepiętna gęstość zaludnienia nie całe 13 mieszkańców na 1 kilometr kwadratowy. Mogą jeszcze pomieścić 250.000.000 mieszkańców.

Ludność Kanady wynosi 9.500.000 mieszkańców na obszarze 9.660.000 kilometrów kwadratowych. Przepiętna gęstość zaludnienia 1 mieszkaniec na 1 kilometr kwadratowy, gęstość zaludnienia około zamieszkałych 10 milionów kilometrów kwadratowych. Kanada może jeszcze pomieścić 50.000.000 mieszkańców.

Argentyna o obszarze 2.797.113 kilometrów kwadratowych jest

zamieszkała przez 8.000.000 mieszkańców.

Gęstość zaludnienia zaledwie osiąga 3 mieszkańców na 1 kilometr kwadratowy. Argentyna może jeszcze pomieścić 100.000.000 mieszkańców.

Jako argument, mający przekonać państwa zamorskie o konieczności dopuszczenia emigracji, autor wysuwa niebezpieczeństwo, grożące tym krajom ze strony ras kolorowych, przedewszystkiem rasy żółtej. Wątpliwym jest, czy ten argument otworzy granice państw zamorskich dla emigrantów europejskich.

Woronow chce się odmłodzić...

Optymistyczne wyjaśnienia sędziwego uczonego.

Sądy fachowej krytyki o prof. Woronowie i jego cudownych metodach odmładzających są skrajnie podzielone. Jedni lekarze (są oni w mniejszości) należą do gorących entuzjastów Woronowa i twierdzą, że choć jego metoda nie jest jeszcze doprowadzona do całkowitej doskonałości, to jednak posiada ona już dzisiaj

wartość olbrzymią.

Inni odnoszą się do Rosjanina z wielkim sceptycyzmem, a nie brak nawet niewiernych Tomaszów, uważających Woronowa prosto za wyrafinowanego oszusta i szarlatana, starającego się dorobić majątku na głupocie i naiwności ludzkiej...

Prof. Woronow bawi obecnie w Londynie. Pragnie on mianowicie skłonić rząd angielski, aby zniósł zakaz stosowania w Anglii metody odmładzającej. Woronowi dlatego nie wolno posługiwać się w Anglii swą metodą, operacyjną ponieważ wykroczyła ona przeciw angielskiemu prawom, ochraniającym zwierzęta.

Jednemu z dziennikarzy londyńskich, który zgłosił się do Woronowa z prośbą o wywiad, oświadczył sławny Rosjanin co następuje:

— „Jestem tak głęboko przekonany o niezawodności swej metody,

że mam sam zamiar poddać się w najbliższym czasie operacji, którą przeprowadzi

mój brat Jerzy...

— Dlaczego pan dotychczas tego nie uczynił? — zapytał trochę złośliwie dziennikarz.

— Czuję się zupełnie dobrze i rzeźko, nie potrzebowałem więc jeszcze tego zabiegu. Obecnie stan mego organizmu nieco się pogorszył, tak, że postanowiłem poddać się operacji...

— Jakie znaczenie posiada pańska metoda?

— Wprost olbrzymie!... Normalnie człowiek umiera, mając lat 70.

— Dzięki mojej metodzie może dojść do lat 120... Angielski minister spraw wewn. Lord Brendford zabronił mi przeprowadzania operacji w Anglii. Gdyby sam poddał się takiej operacji byłby żył po dzień dzisiejszy... W Anglii ciągle mnie jeszcze zwalczają, lecz mogę udowodnić, że na 1.500 przeprowadzonych przeze mnie operacji 800 przypada

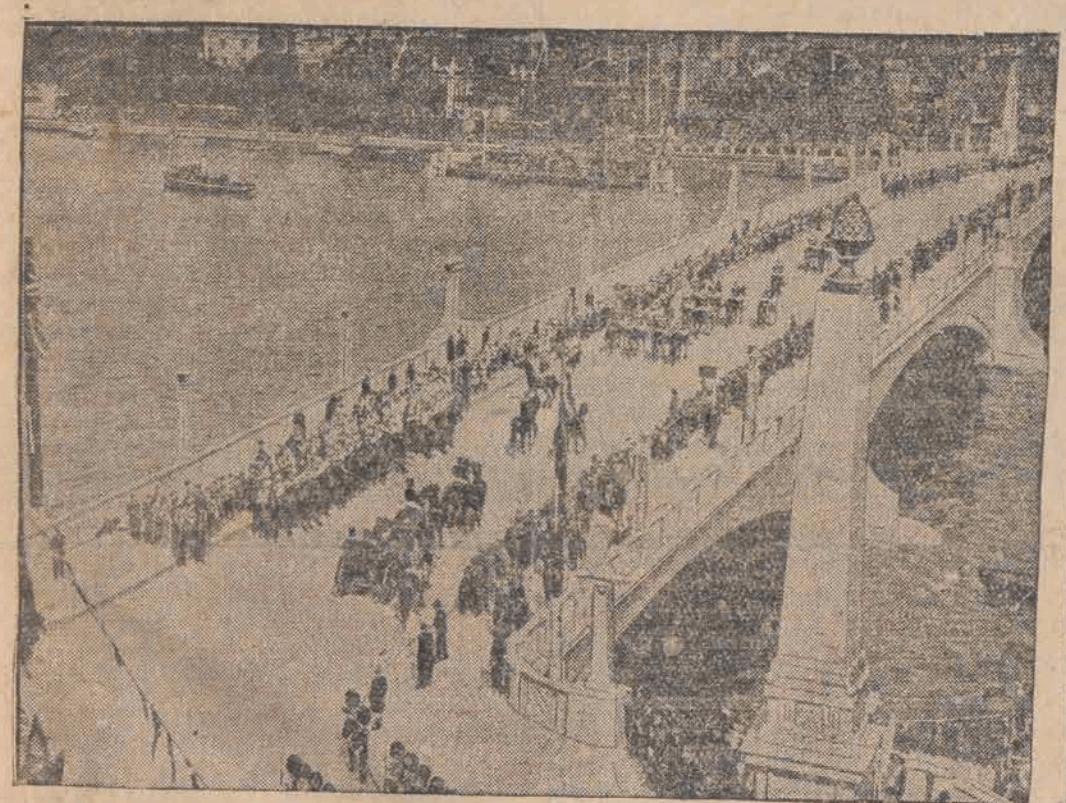
na obywateli angielskich.

W swym sanatorjum we Francji operowałem nie tylko nader licznych obywateli angielskich, lecz również kilkunastu najsławniejszych lekarzy angielskich.

Latem tak jak nigdy...

wymaga skóra szczególnie troskliwej pielęgnacji. Wydzielający się pod wpływem słońca i upału pot zmieszany z kurzem jest dla naskórki twarzy o tyle niebezpieczny, że zatyka pory, co powoduje powstanie wągrów, piegów, liszaji i innych nieczystości cery. Zaradzić temu jest bardzo łatwe, należy codziennie używać nieczurowanego mydła i krem Herba, jedynie te bowiem preparaty zawierają tak skutecznie działające ekstrakty ziół leczniczych. Mydło Herba szybko i niezawodnie usuwa wszelkie nieczystości cery — jest ono specjalnie preparowane dla wrażliwego naskórki.

Nowy most na Tamizie.

Angielska para królewska przejeżdża przez nowy most na Tamizie, prowadzący do kościoła Lambeth. Budowa mostu kosztowała 35 milionów złotych.

Zagadka jednej nocy

STANISŁAW ANDRZEJ STEEMAN Powieść Przedruk wzbroszony 16

STRESZCZENIE.
Zona dyrektora wielkiej firmy, piękna Fiorana Aboody znajduje się pod wpływem tajemniczego Chłirczyka Van-Hou-Yena. Dyrektor Aboody po przybyciu do biura znalazł na swym biurku list, w którym żądano odeń pewnych zmian. W przeciwnym razie dyr. Aboody miał zginąć w nocy z 12-go na 13-ty. Krytycznej nocy dr. Aboody rzeźwił się został zamordowany, a wywiadowca Winczesław Worobiejczyk ciężko ranny. W toku śledztwa doniesiono sędziemu, iż znikła żona dyr. Aboody oraz jego sekretarz Steve Alcana. Obecny podczas przesłuchiwania współpracowników firmy policjant Walter w jednym z nich poznał człowieka, który miał rzekomo uciekać po strzałach w biurze.

Pan Plante zwrócił się do pana Aamera: — Przepraszam — rzekł. — Zdać się... pan Aumer?
— We własnej osobie — odparł kierownik wydziału.
— Poproszę, aby się pan zgłosił do mnie dziś po południu. Jak pan widzi, spotkała nas tu zupełna niespodzianka.
— Doskonale — rzekł Aumer, który patrzył w zmieszaniu na pana Matriche'a. — Przjdzie po południu.
I wyszedł.
— Panie Walter — rzekł jeszcze pan Plante — proszę posłać przez policjanta paczkę, którą panu wręczyłem. Zaczeka pan w sali, dopóki pana nie zawołam... Chwileczkę. Czy jest pan zupełnie pewny, że to ten pan?
— Zapewne — odparł Walter kategorycznie. — Ta sama sylwetka, ta sama

lepiej, niż ktokolwiek inny. W każdym razie nawet najslusniejsze uwagi są zbyt czułe. Proszę mi powiedzieć, w jakich stosunkach był pan z panem Aboody. Niech się pan liczy z każdym słowem, gdyż jest ono momentalnie zanotowywane przez mego pisarza.
— To mi jest obojętne — odparł Matriche z pychą. — Może pan notować co się panu podoba. Co się zaś tyczy moich stosunków z panem Aboody, były to zwykłe stosunki, łączące podwładnego z szefem.
— A poza tem?
— Nic.
Zastukano delikatnie do drzwi.
— Niech pan zaczeka — rzekł pan Brame. — Zobaczę, z czem wraca.
Podszedł do drzwi i otworzył. Walter szepnął mu kilka słów na ucho, a zastępca prokuratora, przesławszy panu Plante znak porozumiewawczy, wyszedł i zamknął za sobą drzwi.
— Uprowadzam pana — mówił sędzia śledczy — że przybiera pan postawę, która może panu tylko zaszkodzić. Odmawiając odpowiedzi na moje pytania, pogarsza pan swoją sprawę.
— Nie przypuszczałem — odparł pan Matriche — że moja skromna osoba jest przedmiotem tego, co pan nazywa szumnie „sprawą“. Nie przypuszczałem też, że sprawa ta jest zła i mało mnie obchodzi, jeżeli się jeszcze pogorszy. Nie mogę pana nic powiedzieć, co by do tegoż morderstwa pana Aboody. Naprawdę wiem o tem mniej, niż pan.
W tej chwili pan Brame wszedł do pokoju i zbliżył się do sędziego śledczego, szepnął mu coś do ucha i wręczył mu bilet wizytowy.
— Dobrze — rzekł Plante. — Niech ten pan wejdzie. To, co ma mi powiedzieć, panie Matriche, zainteresuje pewno pana tak samo jak mnie.
— Och, wie pan — odparł buchalter — zakładając nogę na pierząc się wygodnie w fotelu.

gół niewiele rzeczy mnie interesuje. Ale nie chcę panu sprawiać przykrości.
— Nie raczył się nawet obrócić do osoby, która weszła w chwili, gdy kończył mówić.
— Czy mam panów przedstawić? — spytał Plante z lekką ironją. — Nie sądzę...
Pan Matriche odwrócił nareszcie głowę do nowoprzybyłego, ale nie zareagował bynajmniej, jak tego oczekiwał sędzia śledczy.
— Ach, to pan Chedeville — rzekł. Rzeczywiście, panie sędzio, przedstawianie jest zbyt czułe. Pan Aboody uczynił to przed czterema, czy pięcioma dniami.
— Proszę usiąść — zaprosił Plante pana Chedeville — i powiedzieć nam, co pan wie o sposobie, w jaki była prowadzona buchalterja w firmie „Aboody Lawrence et Co“.
Pan Chedeville uśmiechnął się blade.
— Sprawy tego rodzaju budzą we mnie wstręt — rzekł. Ale muszę powiedzieć to, co wiem, co skostatowałem... Jeśli jestem tutaj, to dlatego, że miałem złożyć sprawozdanie panu Aboody z misji którą mi powierzzył. Dowiedziałem się ze zdumieniem o jego tragicznym końcu.
— Sądzę — rzekł Plante — że zwrócił się do pana, aby pan przeprowadził kontrolę ksiąg. Czy podejrzewał, że nie były w porządku?
— Tak jest — odparł Chedeville. — Na trzy dni przed śmiercią wezwał mnie do biura, aby się dowiedzieć, czy mogę mu dać opinię co do ksiąg. Odparł mi, że jeszcze nie, że musi trochę poczekać, aczkolwiek zdawało mi się, że chciał się tego dowiedzieć możliwie prędko. Dziś... dziś mogę już wydać opinię.
— A mianowicie?
Widząc, że człowieczek waha się i rzuca niespokojne spojrzenia na pana Matriche'a, dodał:

— Może pan mówić bez obawy, panie Chedeville, pan Matriche jest zarezerwowany.
— Co takiego? — zawołał szef buchalterji, zrywając się z miejsca. — Czy pan oświ? —
Pan Plante porzątkowo takie zachowanie obojętne.
— Proszę mówić — zwrócił się do pana Chedeville, nie racząc nawet spojrzeć na szefa buchalterji.
— A więc — zaczął mały człowieczek, wykryłem, jak się tego obawia pan Aboody, niedokładności w ksiągkach. Sprzeniewierzone sumy... sumy pokażę...
— Nie może pan określić?
— Mogę się mylić — rzekł pan Chedeville. — Daleki jeszcze jestem od zakończenia badań, ale możliwe, że w ksiągkach brakuje dwieście do trzystu tysięcy franków.
— I pan podejrzewa?
— Oczywiście mniem — wołał pan Matriche. — Mnie! Mnie! Trochę odważył się, panie Chedeville, niech pan powie, że mnie pan podejrzewa, mnie pan oskarża... Proszę, niech pan mówi.
Człowieczek wyprostował się, najwidoczniej trochę urażony.
— Tak jest — odparł. Powiem. I nawet dowiodę tego.
— Doskonale — zaśmiał się pan Matriche. — W ten sposób będzie powód do zaareztowania mnie.
— Powodów nie brak — odparł spokojnie pan Plante. — Powiem nawet, że mam wybór. Cóż pan o tem myśli, panie Brame? Oskarżony pana o morderstwo i usiłowanie zabójstwa, czy też tylko o malwersację... narazie.
— Mój Boże — rzekł zastępca prokuratora. — Raczej o malwersację. Gdy dowiedziemy, że wtargnął pan do biura w nocy, będziemy mogli dopędzić...

Echa ze stolicy.

Zycie Warszawy w kilku wierszach.

Jedną z plag stołecznych jest przestraszająca ilość żebraków, tembardziej, że nachalność ich, a często zwuchwalstwo o statnio doszło do niemożliwych rozmiarów. Nie otrzymawszy jałmużny zlorzeżają, gnoją, a nawet mszczą się na odnawiających datków mieszkańcach. Na porządku dziennym są wypadki wykrepania dzwoniów zanieczyszczenie drzew, niszczenie klamek i t. d. Temi niepożądanymi objawami winny zainteresować się władze bezpieczeństwa.

Zespół dawnych teatrów miejskich jest już prawie zupełnie skompletowany. Skład zespołu uległ pewnym zmianom. Z wybitniejszych sił ustąpił, Marja Gella, Leon Łuszczewski, Marja Chauveau, Jan Szymański, Eugeniusz Solarski, a oprócz nich grono drugoplanowych aktorów. Świeżo zaangażowano: Kazimierza Junoszę-Stepowskiego na pewien okres czasu, Karolinę Lubieńską, z teatrów Łódzkich: Janinę Macherską i Zbigniewa Ziemińskiego. Z teatrów szymonowskich: Franciszka Dominiaka i Stanisława Łapińskiego z teatru krakowskiego: Marię Nową. Jak słyhać pozyskano również tak cenną artystkę, jak: Zofja Czapliska. Dalej zaangażowano utalentowanego artystę scen krakowskiej i wileńskiej: Ryszarda Kierczyńskiego, z „Ateneum” gwiazdora filmowego, Zbyszka Sawana, z krakowskiego teatru: Stefana Michalaka. Z rewiu przeszedł do dramatu — Jerzy Roland. W skład zespołu weszli ponadto: Dardziński oraz dwie młodziutki aktorki o doskonałych warunkach zewnętrznych: Zofja Kajzerówna i Zofja Nakoneczna.

Na ostatnim posiedzeniu magistratu rozważany był projekt przepisów miejscowych o przełożeniu na właścicieli nieruchomości kosztów budowy wodociągów i kanalizacji, o przedłużeniu ważności umowy dotyczącej kliniki, zawartej między magistratem i Uniwersytem Warszawskim wreszcie został zatwierdzony bilans i wykonanie budżetu tramwajów i autobusów w roku budżetowym 1931/32.

Naczelna dyrekcja lasów państwowych zrealizowała w formie depozytu do Ogródu Zoologicznego w Warszawie, dwa bobry, które przebywały w lasach państwowych. Zwierzęta te, których warszawski Ogród dotąd nie posiadał dostarczone będą w końcu lipca.

Warszawska wojewódzka komisja do badania maki i pieczywa dokonała ubiegłej nocy szczegółowych oględzin siedmiu piekarni. Naogół stwierdzono niezwykłe ujemny stan zlustrowanych piekarni. W najgorszych warunkach znalezione wytwórnie pieczywa turka, Abdul Alijewa. W konkluzji komisja postawiła wniosek o wstrzymanie produkcji pieczywa we wszystkich zlustrowanych piekarniach do czasu gruntownego oczyszczenia i wyłączenia robactwa.

ANDRE BIRABEAU.

Punkt honoru.

P. Critot odłożył gazetę, którą przestał czytać już od dłuższej chwili. Spojrzał na żonę, zajęta szyciem przy oknie. Jakkolwiek nie używała jeszcze okularów przy pracy, mrużyła jednak oczy. Robiła wrażenie osoby skromnej i gospodarniej poza szczegółem, że włosy jej miały jaskrawo odcień blond. Moda bowiem skłania do głupestw najrozważniejszych kobiety. Pożatem spojrzanie jej było łagodnie a zmarszczki — uczucie. P. Critot nabrał odwagi i wkońcu rzekł:

— Paulino, chciałbym ci coś powiedzieć. Zdaje mi się, zważywszy wszystko, że możesz tego wysłuchać bez gniewu. Tylko pozwól mi wypowiedzieć się do końca. A więc: przed kilku miesiącami stwierdziłem, że nie zdradziłem cię nigdy... Nie uśmiechaj się! Mówiłem ci już, że trzeba mi pozwolić wypowiedzieć się do końca...

„Kilka miesięcy temu, pewnego rana czulem się bardzo zmęczony przy przebudzeniu; zdawało mi się, że serce moje bije nieprawidłowo, chciałem się trochę pogimnastykować i odrazu poczułem się jak roboty; spojrzełam w lustro, które dozwolilo mi, że mam lat pięćdziesiąt... i wówczas zrozumiałem, że znajduję się już z drugiej strony góry na ścieżce, która się schodzi i nie wraca... „Zycie... Czy możesz sobie wyobrazić taki obraz? Człowiek znajduje się pod

KRATCZKI. Nad polskiem morzem.

Wszystko słone.

Jestem człowiekiem zacnym i dobrym: Rozumiem, że czytelnikom przykro i smutno jest siedzieć w dusznym mieście, podczas gdy — nasze własne, rodzime, kochane bałwani bałwaniami się na naszym polskim, kochanym rodzimym morzu. Ja nie stępy nie jestem w możności zaprosić wszystkich mych czytelników i wielbicieli na swój rachunek, gdyż jest tego z kilkadziesiąt tysięcy, nad morzem by mogli sobie w słonej morskiej wodzie wymoczyć co należy i datego postanowiłem skoczyć na chwilę do Gdyni osobiście, co też w tych dniach skutecznym, a czytelnikom opowiedzieć, co widziałem.

Pojechałem Jedenastą godzin wlokłem się pociągami, w wreszcie rankiem stanąc na nadmorskim gruncie polskiego portu. Byłem zachwycony i zdumiony. Zobaczyłem pierwsze w Polsce w stu procentach europejskie miasto. Piękne gmachy, czyści, szerokie ulice, świetne bruki, słowo — luksus o jakim my łodzianie możemy tylko marzyć.

Jako amator whisky — pierwszy moim krokiem był port. Natrafiliem na przybycie do Gdyni pięknego polskiego statku „Kościuszko”. Ale co? Wszędzie na każdym kroku na każdym pokładzie, każdy marynarz, każdy kapitan itp., mówią po angielsku. Wszędzie whisky. Do złudzenia przypominała mi Gdynia w tym momencie Londyn — zwłaszcza, że w Gdyni byłem poraz pierwszy a Londynu wogóle na oczy nie widziałem.

Ale odnośnie morza, to pewne pretensje mam. Owszem morze jest. To prawda. Co to jest morze, każdy wie: taka duża, bardzo duża wanna z wodą. Lecz podział morza jest nie stosowny. Byłem w tym względzie poważnie rozczarowany: tu woda i tam też woda i ówdele znowu woda. To powinno być urządzone inaczej.

Z jednej strony powinien być, dajmy na to, koniak, z drugiej startka, a w śródeczku czysta monopolka. Można ewentualnie zrobić jeszcze malow podziałkę dla amatorów, na sli wówce jarzębiak itp. Słonej, głupiej wody, wogóle bym nie dawał, a pozostałe miejsce poświęcił na piwo.

W Gdyni wszystko jest słone. Morze i ceny. Nawet usta gdynianek. Właściwie autentycznych, starego rodzaju gdynianek ani gdynian niema. Wprawdzie mieszkańcy Gdyni dzielą się sami na tubylców i obcych, ale jest to podział śmieszny. Każdy gość który przez dwa lata siedzi w Gdyni uważa się za „tubylca” i wrogim okiem spogląda na przybyszów. Ale ci „tubylcy” nie są zresztą groźni. Nietylko nie wypiją z morza słonej wody (też pomyśl, żeby do morza zamiast konjaku wpuszczać wodę), ale nawet jeziorka wódki, co potrafi każdy solidniejszy przybysz.

Z tych i innych względów, mimo czarnej rozpaczki mych przyjaciół z „Echa Morskiego” postanowiłem na pewien czas zawitać do Gdyni. Trzeba ich przecież biedaków nauczyć oic, bo co z nich za marynarze będą. Włóżę tedy na swa śliczną główkę granatowy beret (narodowy strój gdynski), po drodze w Gdańsku z pogardą spojrze na hitlerowców i zawinę do portu gdynskiego, by przez kilka dni wdychać polską woń polskiego morza, lekko zmieszana z miłą wonią polskiej wódki. By jednak nasza francuska siostrzyca nie miała pretensji dodamy do tej woini trochę francuskiego konjaku. Ponieważ z Anglią również dobrze żyć należy, uzupełnię wreszcie ową woń poętą na wonię whisky bez wody sodowej. W morzu jest dosyć wody, whisky więc należy pić sama. Po przepiciu się i tak człowiek pije sodową wodę.

Jerzy Krzeci.

SKARB W LESIE.

Trzech śmiaków szuka skrzyń złota.

Z Wąbrzeźna donoszą: Legenda mówi, że okolice powiatu wabrzeskiego będące świadkiem zdarzeń różnego rodzaju kryją w sobie wiele skarbów. Skarby te, to nie mineralne skarby, a czyste złoto, pochowane gdzieś w gęstych głębokich lasach. Znane są opowiadania o skarbach przy Górze Zamkowej, przy krzyżu postawionym przed powstaniem, przy Młyniku, o talarach złotych zakopanych w lesie walcymkim, a najczęściej mówi się o kasie półkowej (regimentkasse) zakopanej w lesie wrocławskim, niedaleko Katarzynek — Prus. Wielu żądnych złota, czyniło próbe wykopania kasy pułkowej, bezskutecznie jednak mimo dokładnego opisu w kronikach, gdzie znajdują się pieniądze.

Trzech z Wąbrzeźna: Morański Aleksander, Jasiński Franciszek i Barylski Szymon, wiedząc coś nieo co zakopanych pieniądzech w lesie rozpoczęli poszukiwanie.

Szukali, kopali — nie spali w domu tylko w lesie gdzie ma znajdować się skarb. I ciężki ich trud miał być wynagrodzony. Znaleźli

zawinięty dokument z pieczęcią i kluczem od skrzyni. Dokument w niemieckim języku pisany, brzmi mniej więcej tak: „Znalazca niniejszego testamentu uprawniony jest do zabrania 25 skrzyń złota zakopanego w pobliżu. Data 1790 roku podpis niezłoty.

Dokument zaopatrzony jest w pieczęć przymocowaną najnowszym laskiem. Znalazcy klucza i dokumentu zrobili szum... Okazało się, że jakiś „dowcipniś” widząc „poszukiwaczy” skarbów, sporządził dokument i wraz z kluczem podrzucił.

Mimo tego, „pierwszego niepowodzenia” trójka ludzi można widzieć w lesie wrocławskim szukającą z całą wiarą ukrytych skarbów. — Według opowiadań jednego z poszukiwaczy, skarby są, tylko pilnuje ich jakiś człowiek nokutujący — który jednak na widok wody święconej i kredy znika nieznanym.

Oto krótki opis o skarbach w lesie wrocławskim i gorliwych poszukiwaniach, którzy istnieć będą zawsze dla... mamony.

Skrzynie z papierosami w życie.

Zasadzka na złodziei kolejowych.

Ze Lwowa donoszą: Na pociąg towarowy Nr. 471 o godzinie 23.20 dokonano na terenie Pasiek Zubrzyckich obok Lwowa napadu.

Banda złodziei składająca się z kilku osób rozbiła jeden wagon towarowy i z pedzającego pociągu wyrzuciła na pole cztery skrzynie tytoniu. Cześć tytoniu a raczej ściśle mówiąc, dwie skrzynie schowali w zbożu.

W niedzielę przedpołudniem p. N. Płowiak, b. wójt z Pasiek Zubrzyckich idąc polem zauważył z wielkim zdziwieniem leżące tam dwie skrzynie tytoniu. Skrzynie te — jak się później okazało — zawierały 24.940 papierosów. Płowiak zawiadomił o znalezieniu tytoniu komendanta posterunku w Sichowie przod. Józefa Wawrzyniaka.

Przod. Wawrzyniak który spodziewał się, że bandyci wrócą w niedzielę w nocy po tytoń zrobił na nich zasadzkę, ukrywając się w polu wraz z trzema innymi posterunkowymi.

Kiedy tak leżeli w ukryciu i czekali na przybycie bandytów, zauważyli wisiłniaka. Chłop podszedł bliżej i chciał coś powiedzieć komendantowi posterunku. Komendant obawiając się, że osobnik ów jest konfidentem bandytów zatrzymał go przy sobie aż do chwili, kiedy bandyci przwiechali. Chłopem tym okazał się N. Stróżewski z Sichowa.

Posterunkowi leżeli przez dłuższy czas w polu, czekając na przybycie złodziei. Wreszcie usłyszeli turkot samochodu i zauważyli jak z samochodu wysiadł jakiś pasażer, który z szoferem zbliżył się do miejsca gdzie ukryte były skrzynie z papierosami. Obaj przybywszy wkrótce zabrali się do przeniesienia skrzyni z papierosami do auta. Komendant posterunku zezwolił im, by jedna skrzynię przenieśli a kiedy zamierzali i drugą skrzynię przenieść, wówczas wprowadł z ukrycia i obu przytrzymał.

Bandytami okazali się Stanisław Kwieciński, z zawodu ślusarz, kilkakrotnie już karany kasiarz, zam. przy ul. Świętokrzyskiej 53. Szoferem zaś był Oskar Sprietzer, zam. przy ul. Szpitalnej 1. 46.

Jak się dowiadujemy Kwieciński miał jeszcze współników, podobno dwóch mężczyzn i jedną kobietę, których obecnie poszukuje wydział śledczy we Lwowie.

Trup w sportowym ubraniu.

Żona rozpoznała zwłoki zaginionego męża.

Z Katowic donoszą: Onegąd znaleziono w zaroślach w lesie Jamna między Kamionką, a turą Kuźnią, w pow. Pszczyńskim, zwłoki mężczyzny, liczącego około 35 lat, silnej budowy ciała, ubranego w siwe sportowe ubranie. W ubraniu trupa nie znaleziono żadnych dokumentów, jedynie kluczyk od roweru.

Zwłoki znajdowały się już w stanie silnego rozkładu i nakryte były płaszczem. W czasie bliźszego badania zwłok stwierdzono no dwie rany postrzałowe w głowę i piersi.

W toku dochodzeń ustalono również, iż zwłoki są identyczne z Józefem Strzadłą, ur. w r. 1904 w Zgoniu, żonatym, bez zajęcia, zamieszkałym w Mokrem na kolonii Goj, pow. Pszczyński.

Zwłoki rozpoznała żona tragicznie zmarłego Gertruda Strz., która m. in. zeznała, że mąż jej, Strzadła 13 km. około godz. 6 rano wyszedł z domu, zabrał z sobą 200 zł. gotówki, oświadczając, że udaje się do Katowic, celem poszukiwania sobie pracy.

Od tego czasu zaginął za nim wszelki ślad. Przed opuszczeniem domu śp. S. miał przy sobie 200 zł., kwit na wypózycone 1.000 zł., oraz książeczkę wojskową. Ponieważ przy zwłokach nie znaleziono ani gołwki ani wymienionych dokumentów, należy przypuszczać, że S. padł ofiarą morderstwa rabunkowego. Z innej strony informują również, że śp. S. został prawdopodobnie nie ugodzony zbląkaną kulą z Strzebnicy, gdzie obecnie odbywa się ostre strzelanie, i że został następnie obrabowany z gotówki i papierów.

Poemat na cześć zdradliwej Józefy.

Michaliszki pękają ze śmiechu.

Z Wilna donoszą: Miasteczko Michaliszki na Wileńszczyźnie ma sensację, o której głośno szeroko mówi się nawet w dalszym sąsiedztwie tego ośrodka. Oto pewnego dnia, na tablicy, przeznaczonej do urzędowych ogłoszeń, gdzie zarząd gminy donosi o przepisach sanitarnych, konkursach ofertowych, szczepieniu ospy i t. p. znalazł się dłuższy poemat, wymyślający pięknej mieszkanki Michaliszek, Józefie Pieszkównie, że zawiadła serce poety — od organistego pieniądze brała... co było zrymowane z bardzo obraźliwym zwrotem, nie nadającym się do druku.

W tym nieuczynalnym duchu napisany był cały „poemat”, kończący się nieprzystojną propozycją pod adresem zdradliwej Józefy...

Poemat przeczytały całe Michaliszki, gdyż jeden drugiego tam wysyłał i zanim zdolał go zdjąć z tablicy policjanci, odpisano go sobie i nauczono się na pamięć. Obecnie Józefa witana jest na ulicy rymami tego poematu aż wreszcie zdenerwowana do najwyższego stopnia, zwróciła się do policji o ochrone.

Stwierdzono, iż obraźliwy ten utwór napisał Jan Juchniewicz, 20-letni mieszkaniec wsi Markany, który kochając się w p. Józefie, został przez nią odpalony, gdyż praktyczna panienska wołała wybrać z sobownego organiste, niżli „poetę”.

Sad okręgowy który te niezwykłą sprawę rozpatrywał, skazał mściewego poete na — 6 miesięcy więzienia, a sąd apelacyjny, który ją ponownie sądził, wyrok ten zatwierdził.

pięknem drzewem, obciążonym owocami. Lata mijają, a drzewo wciąż nosi obfitość owoców, lecz człowiek kurczy się i chyli coraz bliżej ku ziemi... Przychodzi chwila, gdy sięgnąć można owoców już tylko stojąc na palcach, a później jeszcze — pomimo wszystkich wysiłków zerwać ich już nie można... Pomyślałem, że jeszcze znajduję się w stadium, gdy zrywa się ostatnie owoce, które wkrótce staną się niedostępne... I wówczas właśnie stwierdziłem, że nie zdradziłem cię nigdy...

„Dotąd byłem ci wierny, nie uświadamiając sobie tego... nie wiedząc o tem wcale... Śmieję się, śmieję... Jest to najgłębszy rodzaj wierności w istocie... Zauważ, proszę, że wcale nie mam ochoty uchodzić za świętoszka... jak każdy mężczyzna lubiem przyglądać się ładnym twarzom kobiecym, jakie spotykałem na swej drodze... lecz myśl o zdradzie wcale nie przychodziła mi do głowy... Niech to nie budzi zbytejnego podziwu w tobie dla mnie... Przysięgałem ci wierność przy ślubie, jak robią to wszyscy: nie przywiązując do tego żadnego znaczenia... Widzisz, w gruncie rzeczy myśli się tak: „będę jej wierny, póki podobać mi się będzie. A potem zobaczy się”. O ile w głębi duszy, w „podświadomości”, jak się to dzisiaj mówi, miałem jakie pragnienia miłostek, z pewnością myślałem: „Później! Później! Zdaży się jeszcze...”

A więc, owego dnia, przed lustrem stwierdziwszy swoją pięćdziesiątkę, rze-

klam sobie: „Mam czas jeszcze, ale chwila nagli”.

Nie denerwuj się. Mówiłem ci: pozwól mi dokończyć. Zresztą, niczego niepotrzebnego sobie nie wyobrażaj. W tej chwili wcale nie mam zamiaru rozpoczynania jakiejś intrygi miłosnej... Opowiadam ci tylko, co myślę. Nie nie zaszło. Nie spotkałem kobiety w którejbym się zakochał. Nie, to nie to. To rzecz znacznie prostsza, a może bardziej skomplikowana... Jak ci to wytłumaczyć?... Wiadomo, naprzekład, że istnieje Japonia... Człowiek nigdy nie marzy o tem, by pojechać do Japonii... Lecz oto przyszła choroba i wydaje się rzeczą nieznośną umrzeć, nie zobaczywszy Japonii... To wszystko!

„Przyszła mi więc myśl nagla jak najprzedziej znaleźć kochankę... Mnie który byłem ci wierny bez wysiłku... lepiej jeszcze: z przyjemnością... lepiej nawet: z egzotum... I nagle czulem się śmieszny, że nigdy cię nie zdradziłem. Zaczęłem organizować tę zdradę.

„Organizować? Oczywiście. Dowiem dla człowieka, który nigdy nie zdradzał, zdrada przedstawia niezliczone trudności. Nie było rzeczy, którąbym ukrywał przed tobą, nigdy nie potrzebowałem swobody i wszystkich chwil mego życia związane były z chwilami twojego... Oblizyłem sobie język gdybym miał kochankę potrzebowałbym co najmniej dwóch godzin dwa razy na tydzień... Jak je zdobyć? Ach! Ież z tem miałem kłopotu!... Oblizyłem także, że kochanka naraził mnie

na pewne wydatki... Otóż budżet nasz był wspólny... Namierzylem więc ogromnie, zanim odożyłem na bok pewną sumę!

„Wkońcu, zdobywszy swobodę i pieniądze, pomyślałem o szczegółach... Wybrałem mieszkanie kawalerskie... Nie zrywaj się, wysłuchaj mnie przecież do końca! Było to naturalne. Nie mogłem kochanki swej zapraszać do hotelu, ze względu na nią przedewszystkiem, a potem także ze względu na siebie... Jestem nieśmiały, nieprzyzwyczajony do tego rodzaju rzeczy, a więc narażać się na uwagę ludzka, ciekawość służby... och! nie... Wynalazłem niewielki pokój w dużym domu w Auteuil. Dom, w którym jest niewiele tego rodzaju gabineatów, jak zauważyłem mogłem z miny dozorcy — miny sprzymierzeńca, która mnie zenowała. A gdy to zostało wykonane, pozostawało tylko znaleźć kochankę.

Uśmiechnij się znowu, Paulino: nie znalazłem jej. Pomiedzy kobietami, jakie znamy, ani jedna nie wydała mi się ciekawa; pomiedzy temi, zaś które poznać mogłem... No, skoro już zwieram się tobie, wyznam ci, że byłem wszędzie: w cukierniach, kabaretach na dancngach i w magazynach... Gawędziłem z ekspedjentkami... chodziłem za modystkami, a nawet na ulicy spotykałem wiele pónętych kobiet, i przynam ci się że ich pożądałem... A jednak nigdy nie wypowiedziałem ostatniego słowa, nie uczyniłem ostatniego kroku...! Zdawało mi się zawsze, że coś popsuje, coś zbrukać moge... Widzisz, moja stara, gdy człowiek

długo dotrzymał wierności jednej kobiecie jest rzeczą djabalnie trudną zdradzić ją!

— To wszystko. Wyznałem ci, co uczynić chciałem. Nie masz żalu do mnie?”

Zaprzeczyła ruchem głowy, uśmiechając się do studyca.

Ciągnął:

— A więc pozwól mi powiedzieć ci coś jeszcze. Dotyczy to mego kawalerskiego mieszkania. Chodziłem tam 2 razy na tydzień... i oczywiście sam. Dozorca widywał mnie niekiedy, gdy wchodziłem lub wychodziłem... I zawsze sam. Na wstępie ułożyłem się z nim, że on zajmie się porządkowaniem pokoju... A nigdy nawet nie siał łózka! Wyobrażam sobie, jak drwi ze mnie! Czuję jego pogardliwe wejrzienie... Słyszę śmiech jego! Odgaduję jego myśli. Śmieszne to, ale czuję się obrażony upokorzony! Czasami — widzisz — napadała mnie chęć wprowadzenia tam pierwszej lepszej kobiety, tylko ze względu na dozorcę... Mówię prawdę... Uważam to za punkt honoru! Zrozumie mnie każdy mężczyzna! Nie chciałem rozstać się z tem mieszkaniem, zanim dozorca zobaczy tam choć jedną kobietę!.. A więc, cóż chcesz, Paulino... nie wie, że jestem moją żoną... Proszę cię, żebyś tam spotykała się ze mną dwa razy na tydzień, na dwie godziny, przez czas jakiś...

Przyjrzał się raz jeszcze jej łagodnym oczom, uccziwym zmarszczkom i dodał:

— Włóżysz gestą woalkę, to wystarczy. — — — — — Tlum. L. M.

SPORT

Z mistrzem wygrać trudno.

Mecze o puchar Prezydenta Rzplitej.

Ostatnio rozpoczęły się rozgrywki w poszczególnych grach sportowych między drużynami klubów fabrycznych o puchar Prezydenta Rzplitej.

Do rozgrywek powyższych stają w bieżącym sezonie następujące zespoły: I kape, Geyer, Krusche-Ender (Pabjanice), Wima, Zjednoczone i TFSJ (Tomaszów).

W ubiegłym roku puchar zdobyła drużyna I kape. Jednak jak się dowiadujemy rozgrywki tegoroczne zapowiadają się niezwykle ciekawie, a zespół który uzyska tytuł mistrza, będzie się musiał solidnie napracować.

O szansach poszczególnych drużyn trudno jeszcze dzisiaj coś konkretnego powiedzieć, gdyż w szeregach ich zaszły ostatnio poważne przegrupowania.

W każdym bądź razie i w tym roku za faworyta turnieju uchodzi zespół I kape, jako bodajże obecny mistrz Łodzi w koszykówce żeńskiej i męskiej. Również dużo do powiedzenia będzie miał zespół Geyera, który ostatnio wykazuje wielką poprawę formy. Kto wy-

dzie z rozgrywek zwycięsko wyjdzie już częściowo najbliższe tygodnie. Mecze odbywają się również w dni powszednie, to też wyniki ostatnich gier przedstawiają się następująco:

Siatkówka męska:

Geyer — I kape 30:21 (15:10).

Geyer odnosi zupełnie zasłużone zwycięstwo, będąc drużyną zgrana i szybka. Pokonani jednak zagrali wyjątkowo dobrze.

Koszykówka męska:

I kape — Geyer 15:10 (5:8).

Mistrz Łodzi okazuje się drużyną lepszą, to też pomimo że do przerwy Geyer prowadził, I kape — wygrywa.

Naogół gra należała do ciekawych. Początkowo usiłował Geyer nadrobić braki techniczne ofiarnością, wycozperiał się jednak.

Podpora drużyny i tym razem okazał się Szulcowski, choć dobry był również Sławski. U zwycięzcy dobrze się spisali atak oraz Węgiński. Zawodami kierował p. Skrzekowski.

Rekordziści w wodzie.

Świetne wyniki amerykańskich pływaków.

Przedolimpijskie zawody pływaków amerykańskich przyniosły szereg doskonałych wyników. Na 100 m. czałkiem zwyciężył Al. Schwarz w 1:00:2. Sensację przyniósł bieg na 200 m. czałkiem w której do konkurencji zwyciężył niespodziewanie Zissler w 2:18,2 przed Malolą Kaliti 2:18,6. Clarence Crabbe wygrał pewnie 400 m. czałkiem w 5:01,4 przed Gilhulą (5:08). 100 m. nawznak wygrał w nieobecności Kojac'a Dan Zehr w 1:11,2. Na 200 m. stylem klasycznym triumfował Ted Moles 2:55,4. W Jones Beach na Long Island od-

były się mistrzostwa pływackie państwa. Zwyciężyły przeważnie faworytki. Helen Madison wygrała 100 m. czałkiem w 1:09,2 i 400 m. w 5:32,4. Na 100 m. na znak odniosła zwycięstwo rekordzistka świata Eleanor Holm w 1:18,2. 200 m. stylem klasycznym wygrała amerykańska Niemka Margaret Hoffman w 3:12,6. Niespodzianki przyniosły skoki faworytka Georgia Coleman zajęła drugie miejsce za Rawle. W skokach z wieży wygrała mistrzyni olimpijska Dorothy Poynton.

Skład reprezentacyjny Śląska na mecz z Łodzią.

5-go sierpnia odbędą się w Łodzi międzyokresowe zawody bokserskie Śląsk — Łódź. Kapitan związkowy p. Dyrda, wystawi następujący skład reprezentacyjny:

W wadze muszej Nowakowski (Pol. KS), rez. Pawlica (BKS 29), koguciel:

Plucik (bezklubowy), rez. Mjlic (BKS 29), piórkowej Rudzki (Naprzód Lipiny) rez. Matuszczyk (PKS), lekkiej Zachod (PKS), rez. Bedorz (BKS 29), półśredniej Białas (Słavia Ruda), rez. Gruszka (PKS) średniej Makosz (PKS) rez. Głoked (BKS 29).

Wszystko ma swój koniec.

Nawet tradycyjny wyścig tatrański.

Tatrański wyścig samochodowy, organizowany co roku przez Krakowski Klub Automobilowy na drodze z Zakopanego do Morskiego Oka nie odbędzie się w r. bież.

Przyczyną zaniechania tradycyjnego wyścigu jest

duże koszty wyścigu i coraz mniejsze zainteresowanie publiczności.

Wyścig ten ze względu na trasę, odbywa się kolejno, na czas. Widzowie pozabawieni są emocjonującego momentu walki poszczególnych kierowców, co jest interesujące tylko dla fachowców.

Szkoda, że ta ciekawa, z punktu widzenia sportowego, impreza znalazła swój kres.

Poznań — Berlin.

Impreza poznańskich tenisistów.

Poznański AZS, usiłuje doprowadzić do skutku międzymiastowy mecz tenisowy Poznań — Berlin (19—21 sierpnia). Barw Berlina bronić ma von Cranom i Jaenecke — druga i trzecia rakieta Niemc.

Poznań reprezentować ma Warmiński i Tłoczyński, który jest, jak wiadomo wychowankiem poznańskiego AZS-u.

Wajsówna ma nową konkurentkę w Los Angeles.

Rozegrane lekkoatletyczne mistrzostwo kobiet USA wykazały, że i tutaj lekkoatletki europejskie natrafia na b. poważną konkurencję przyczen Wajsówna, nasza

nadzieja w dysku, natrafi w Los Angeles na doskonałą Osborne, która wynikiem 40.56 mtr. zdobyła

pierwsze miejsce.

Również i inne, wyniki zasługują na wyróżnienie, jak np. 100 mtr. Harrington, 12,3, płotki Diedrichson 12,2 sek., Oszczęp Diedrichson 42,44 mtr.

Spartakiada głuchoniemych w Moskwie.

W dniach 15 do 20 sierpnia r. b. odbędzie się w Moskwie Spartakiada (Sowiecka olimpiada) głuchoniemych sportowców. W zawodach poza głuchoniemymi sowieckimi wezmą udział zawodnicy z Niemiec, Czechosłowacji i niektórych innych państw.

Zidenice z Brna w Łodzi.

Świetna drużyna czeska Zidenice z Brna bawić będzie w Polsce na dwutygodniowym tournée. Czesi rozegrają szereg spotkań we Lwowie, Lublinie, Radomiu Łodzi, Poznaniu i niektórych innych miastach. Pierwsze mecze odbędą się w dniach 23 i 24 b. m. we Lwowie z Pogonią.

Węgierscy pływacy zaimponowali Ameryce.

W przejeździe do Los Angeles zatrzymała się w Chicago węgierska drużyna pływacka i piłki wodnej gromiąc w Chicago tamtejszą reprezentację w stosunku 14:1 (8:1). Na 100 jard — dr. Barany zdobył pierwsze miejsce w czasie 53,2 sek.

Sport w kilku słowach.

Według obliczeń komitetu olimpijskiego w igrzyskach weźmie udział ogółem przeszło 1000 zawodników reprezentujących 40 państw. Widzów praw dopodobnie będzie 400.000. Po raz pierwszy wezmą udział w Igrzyskach Olimpijskich Chin. Reprezentantem 400 milionowego narodu będzie Chung Chan, specjalista biegu na 100 metrów.

Największą „nadzieją” ekspedycji kanadyjskiej na Olimpiadzie jest 18-letni Albert Pearson, który przebiega setkę w 10,4 sek.

Dziesiąty etap „Tour de France” z Cannes do Nicei na przestrzeni 133 km. przyniósł wszystkie pierwsze miejsca kolarzom włoskim. Zwyciężył Camusso. W ogólnej klasyfikacji prowadzi Francuz Ledoucq przed Niemcem Steplem i Włochami Camusso i Pensenti. W klasyfikacji państw prowadzi Włosi przed Francją, Belgią Niemcami i Szwajcarią.

Drugie luczne mistrzostwa świata odbędą się w dniach 11 — 16 sierpnia w Warszawie. Dotychczas zgłosiły swój udział: USA, Francja, Belgia, Czechosłowacja, Szwecja, Polska wystawia 12 zawodników. Jednocześnie odbędzie się Międzynarodowy Kongres Luczny.

Po obliczeniu „Grand Prix” Włoch. Francji i Niemiec został ogłoszony mistrzem automobilowym Europy Nouvołari (Alfa - Romeo) przed Borzacchitim Carraciola, Dreyfusem i Chironem.

Dnia 25 września odbędzie się „Dzień PZGS-u”, przy czym w Łodzi ma być rozegrany tego dnia międzymiastowe spotkanie reprezentacji męskich w koszykówce między Łodzią a Warszawą o puchar Dr. Zawadzkiego. Mecz powyższy będzie b. ciekawy, gdyż oba miasta reprezentują wysoki poziom w grach sportowych. Mistrzostwa w koszykówce męskiej i żeńskiej w poszczególnych okręgach są na ukończeniu. Rozgrywki międzyokresowe rozpoczną się na początku września. 10 września zmierzy się mistrz Łodzi — IKP z mistrzami Poznania i Torunia w Toruniu, w celu wyłonienia mistrza grupy w koszykówce męskiej.

W sobotę i niedzielę odbędzie się w Warszawie nadzwyczajne walne zgromadzenie PZPN-u, które ma powziąć ważne decyzje w sprawie ewent. wprowadzenia zawodstwa oraz przebudowy strukturalnej PZPN-u. Delegatami Łodzi na to zebranie będą pp. Konopka i Dowbór.

W niedzielę zostaną rozegrane w Łodzi dwa ostatnie mecze w piłkę nożną mające zadecydować ostatecznie o mistrzostwie grupy łódzkiej w klasie B. Na boisku Wimy o godz. 10.30 grają: Zjednoczone — TUR i na boisku DOK o godz. 18-iej Makka bi—Sokół (Zgierz). W razie ewent. porażki Makka bi i zwycięstwa TUR-u o mistrzostwie zadecydowałyby trzecia rozgrywka między powyższymi zespołami, natomiast rozgrywki między mistrzami grup rozpoczną się 7 sierpnia.

Wydział Gier i Dyscypl. PZPN-u ustalił następujący kalendarzyk spotkań o wejście do Ligi: 21 sierpnia I grupa: Łódź — Warszawa, Pomorze — Poznań, Warszawa, II grupa: Śląsk — Kraków,

III grupa: Lwów — Wołyń, IV grupa: Wilno — Brześć. 28 sierpnia I grupa: Łódź — Pomorze, Poznań Warszawa, II grupa Kraków — Kielce, III grupa: Lwów — Lublin, IV grupa: Kielce — Śląsk, III grupa: Lublin — Wołyń, IV grupa: Białystok — Erześć, 11 września I grupa Poznań — Łódź, Warszawa — Pomorze, II grupa Kraków — Śląsk, III grupa Wołyń — Lwów, IV grupa Kielce — Kraków, III grupa Lublin — Lwów, IV grupa: Białystok — Wilno. 25 września: I grupa Warszawa — Łódź, Poznań Pomorze, II grupa Śląsk — Kielce, III grupa: Wołyń — Lublin, IV grupa: Brześć — Białystok.

Walasiewiczówna solą w oku konkurencji.

Wobec propoek w prasie racjonalnej o utraci praw amatorskich przez Walasiewiczównę, przewodniczący Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej p. Edström (Szwecja) zakomunikował oficjalnie kierownictwu polskiej reprezentacji olimpijskiej, że Walasiewiczówna może wystąpić na Olimpiadzie w barwach Polski, po nieważ jej amatorsstwo nie ulega żadnej wątpliwości.

Pistula znów boksuje.

Po dłuższej chorobie, powrócił znów na ring były mistrz Europy w boksie, Pistula, staczając swoją pierwszą walkę pokazową w Berlinie.

Radio-kącik

RASZYN, sobota.

11.58. Sygnał czasu, 12.05. Program na dzień bież. 12.10. Przegląd prasy polskiej, 12.40. Urz. kom. PIM, 12.45—13.25. Suita „Arlejanika” G. Bizet’a w wyk. ork. symfonicznej, 13.35—14.10. Muzyka taneczna, 15.00. Kom. gospodarczy, 15.10—15.30. Melodie z filmów dźwiękowych (płyty), 15.30. Wład. wojsk. i strzelectwie omówi red. J. I. Targ, 15.40. Słuchowisko z Wilna, 16.05—16.35. Orkiestry wiejskie (płyty), 16.35. Kom. dla żeglugi i rybaków, 16.40. Odczyt, 17.00—18.00. Koncert popołudniowy, 18.00. „Orlątko” w pamięci Warszawy. (W setną rocznicę zgonu ks. Reichstada), wygl. p. Melszer, 18.20—19.15. Muzyka taneczna, 19.15. Rozmaitości, 19.35. Prasowy Dz. Radj., 19.45. „Książka rolnicza”, wygl. inż. W. Sawicki, 19.55. Program na dzień nast. 20.00—21.00. Koncert wieczorny, 21.00—21.15. Felleton literacki 21.15. D. c. koncertu, 21.50. Dodatek do Pras. Dz. Radj., 21.55. Kom. dla komunik. lotniczej, 22.05—22.40. Utwory Chopina w wyk. J. Turczyńskiego, 22.40. Wiadomości sportowe, 22.50—24.00. Muzyka taneczna.

KOENIGSWUSTERHAUSEN, sobota. 14.00—15.00. Transm. z Berlina, 16.00—16.25. Dr. Thieme: „Jak wygląda atmosfera z Królewca, 18.05—18.30. E. Preussner: „Muzyczny przegląd tygodnia”, 19.00—19.25. Dla szkół wyższych. Prof. H. Reichenbach. „Prawdopodobieństwo a przyczynowość” 20.00. Wesoly wieczór, 22.40. Koncert popularny.

Co nas po pracy rozweseli?

Teatr Miejski — Onkel Moez. Teatr Letni — Awantura w raj. Gong — Pohór na teściowa. Capitol — Gdy kobieta jest piękna. Corso — I Auto pancerne, II Dłatego, że cie kocham. Czary — U wrót Antarktydy. Grand-Kino — Ludzie na posterunku. Palace — Artyści. Przedwośnie — Szyb L. 23. Rakieta — Kochanek o północy. Resursa — Tancerka Orchidea. Splendid — Tragedja nad Mont Blanc. Oświetlony — Garsonki i drapacze nieba.

WYCIECZKA DO LANGÓWKA.

W niedzielę dnia 24 bm. łódzka grupa Legjonu Śląskiego urządzi dla swych członków i sympatyków wycieczkę do Langówka. Zbiórka uczestników wycieczki o godzinie 10-iej rano w Radogoszczu.

Pamiętajcie o Inwalidach wojennych.

OLA GUM

Ważne zdrowie
Szczęście i powodzenie bytowe,
Daje ofiary materialne

niezależnie od jakiej choroby. Nie każdy do-
wolnie używany lekarstwo. LECZ W CIĄGU
DZIESIĄTKO LAT W CAŁYM ŚWIECIE
WYPROBOWANA JAKOŚĆ

Tylko „OLA”!

Co zgotować jutro na obiad?

Zupa szczawiowa.
Kurczęta smażone z sałatą wraz z kartofelkami.
Krem śmietanowy.

WINSZUJEMY

Jutro: Apolinaremu.
Wschód słońca 3.42
Zachód — 19.44
Długość dnia 16.02
Ubyło dnia 0.39
Tydzień 30.

Najmilszą rozrywką dzieci w czasie wakacji będzie „Mały Kurjer”

nie zaniedbał więc zaprenumerować go teraz.

Warunki prenumeraty:
Prenumerata, wynosząca tylko 50 gr. miesięcznie lub 1.30 zł. kwartalnie wraz z przesyłką do domu, można wplacać bądź wprost do administracji — Łódź, Piotrowska 11, bądź na konto czekowe P. K. O. Nr. 68009. Pojedynczy egzemplarz „Małego Kurjera” kosztuje tylko 10 groszy. Do nabycia u wszystkich kolporterów „Echa”

Zycie ekonomiczne.

NOTOWANIA ZŁOTEGO ZAGRANICĄ.
Londyn, (za złoty 1 ft. st.) zamk. 31,62, Praga, wplaty na Warszawę (za 100 złotych) 376,25 — 378,25. Wiedeń, złoty czek 79,30—79,34, bankn. 79,20—79,80, Zurych, złoty (za 100 złotych) zamkn. 57,60, Berlin, złoty (za 100 złotych) noty większe 46,90—47,30, wplaty na Warszawę 47,10—47,30, na Katowice 47,10—47,30 na Poznań 47,10—47,30, Gdańsk, złoty (za 100 złotych) 57,45—57,57, telegraficzne wplaty na Warszawę 57,44—57,55.
Londyn, New York 356 12, Paryż 90,90, Berlin 15,02, Montreal 409, Amsterdam 8,84, Bruksela 25,69, Włochy 69,78, Szwajcaria 18,29 i pół, Kopenhaga 18,58, Wiedeń 31,25, Warszawa 31,62, Paryż, Londyn 90,96, Nowy Jork 25,52 i pół, Włochy 130,20, Szwajcaria 497.

BAWELNA.
Nowy Jork. Loco 5,76, lipiec 5,60, sierpień 5,65, wrzesień 5,69, październik 5,74, listopad 5,81, grudzień 5,89, styczeń 5,97, luty 6,03, marzec 6,10, kwiecień 6,17, maj 6,24.
Liverpool, Lipiec 4,37, sierpień 4,35, wrzesień 4,35, październik 4,35, listopad 4,36, grudzień 4,39, styczeń 4,42, luty 4,44, marzec 4,47, kwiecień 4,50, maj 4,53, czerwiec 4,55, lipiec 4,58.
Egipt. Loco 6,90, lipiec 6,60, październik 6,79, listopad 6,83, grudzień 6,89, styczeń 6,95, marzec 7,04, maj 7,13.

Waluty dewizy i akcje

Ważność dewizy warszawskiej

PAPIERY PAŃSTWOWE — NIEJEDNOLICIE.
W dziale pożyczek premijowych panował ruch ożywiony. Po niższej o 10 gr. cenie na sztuce nabywano 4 proc. Poż. Dolarowa, 4 proc. Poż. Inwestycyjna zaś kształtowała się mocno; zwykłe odcinki zyskały 1 zł. a serie 1,75 zł. na sztuce. Z innych papierów: 6 proc. Poż. Dolarowa obrabano po kursie o 0,75 proc. niższym, 7 proc. Stabilizacyjna zaś po cenie o 0,38 proc. wyższej. Lisy i obligacje banków Rolnego i Gospodarstwa Krajowego pozostały bez zmian.

MAŁE OBROTY LISTAMI ZASTAWNEMI.
Dział papierów lokacyjnych stolecznych reprezentowały 7 proc. Lisy Zast. Tow. Kredytowego Złazkiego w Warszawie (dolarowe), które w potównaniu do ofic. notowań z przed 2 dni były droższe o 0,75 proc. oraz 8 proc. Lisy Zast. Tow. Kred. m. Warszawy, które po mocnym początku zakończyły zebranie kursem o 0,50 proc. niższym. W grupie prowincjonalnej pomimo pewnego zainteresowania do urzędowych transakcyj nie doszło.

PAPIERY PROCENTOWE.
Premj. Poż. Dolarowa, seria III 47,50, Premjowa Pożyczka Inwestycyjna 96,50, Premjowa Pożyczka Inwestycyjna ser. 100,50, Pożyczka Dolarowa 1919/1920 r. 53,25, Pożyczka Stabilizacyjna 1927 r. 48—47,75—47,88, Lisy Zastawne Banku Rolnego 83,25, Lisy Zastawne Banku Rolnego 94,00, Lisy Zast. Banku Gosp. Kraj. II em. 83,25, Lisy Zast. Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00, Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00, Lisy zastawne Tow. Kr. z. w Warszawie 1928 r. 48,75, 8 proc. Lisy Zast. Tow. Kred. m. Warszawy 56—55,25.

AKCJE — BEZ ZMIANY.
Wzorem dni ubiegłych czynna była tylko grupa bankowa, w której po niezmiennym kursie nabywano akcje Banku Polskiego.

GIER DA ZBOŻOWA.
Warszawa, 22. 7. Urzędowa cedula Ciotły Zbożowej i Towarowej za 100 kg. parytet wagon Warszawy, w handlu hurtowym, ładunków wagon, ustalona na podstawie cen giełdowych: żyto 20,00—20,50, pszenka dworska 25,00—25,50; zbierana 24,00—24,50, mąka pszenina luksusowa 43,00—48,00, — 0000 38,00 — 43,00, — żytnia pytłowa 35,00 — 37,00, — sółkowa i razowa 27,00—28,00.

BLUSZCZ.
Nr. 29 „Bluszcza” rozpoczyna artykuł Herminji Naglerowej p. t. „Nasz Artykuł” w którym autorka stwierdza fakt odkrycia przez mężczyznę t. zw. „sprawy kobiecej”, odkrycia która tylko dla nich jest rewelacją. Fragment z powieści Ewy Szelburg — Zarembiny p. t. „Ludzie z wosku”, oryginalna poezja H. Januszkiewicz p. t. „Joanna D'Arc w kuchni”, dalszy ciąg zajmującej powieści z życia miłośnictwa p. t. „Bratowa z kabaretu” Marii Leszczyńskiej. Mittelstaedt charakterystyczny urywek „Modna Warszawa przed stu laty” Ksawerego Godebskiego „O elegancie i parafian” za królestwa Kongresowego, barwny feljton Hanny Mortkowiczówny p. t. „Od Krakowa do Warszawy” z pięknymi zdjęciami Al. Szynclera „Madame Gyp”, kilka uwag o twórczości niedawno zmarłej powieściopisarki francuskiej przez Aurę Wyleżyńską, „Jeszcze jedna strona redukcji mężatek” przez H. Z. wspomnienie o s. p. Józefie Weyssenhofie, sport i aktualja kobiece wypełniają dział literacki.
W dziale praktycznym mamy artykuły: „O odpczynku” przez Fanny „Ja nie mam czasu!” — przez L. Gerlachową, „Gimnastyka odpczynkowa” „Porzeczki” przez Z. Kaczyńską, „Perlice” przez Marzenę Sarzynę-Stokowską, „Nasz brak przedsiębiorczości” przez Panią Elżbietę. Obiady dla pracujących inteligencji i przepisy.
W kolorowym dodatku „Mody i roboty” praktyczne i estetyczne modele lenie.

„Święto pojednania“ w bolszewickim obozie. Jak zlikwidowano powstanie...

W Brukseli ukazały się ciekawe „Pamiętniki“ C. Agabekowa, który w latach 1928-30 był w Konstantynopolu kierownikiem tajnego wywiadu GPU na Azję Mniejszą i Środkową. W książce tej czytamy m. in.:

Zarówno zagranicą jak i w Rosji GPU w dalszym ciągu prowadzi robotę szpiegowską. Na swą propagandę otrzymuje GPU od rządu pieniądze, które uzyskuje się ze sprzedaży produktów rolnych, koni, bydła i nierogacizny, konfiskowanych „kulakom“. Dawniej agenci GPU traktowali swą pracę jako

obowiązek rewolucyjny, pod rządami jednak Stalina stali się tylko ślepiemi narządami, którym nie wolno pytać, czy praca ich jest korzystna dla celów rewolucji. GPU, które niegdyś było bronią dyktatury proletariatu, stało się obecnie narzędziem ucisku mas.

W następnych rozdziałach opisuje Agabeków działalność GPU i jego związek z władzami. Stosunek do urzędników jest częstokroć bardzo napięty, ponieważ Komisarz Ludowy Spraw Zagranicznych używa agentów GPU jako kontrolerów poselstw i przedstawicielstw handlowych zagranicą.

Jak wiadomo, środki używane przez GPU nie zawsze należą do dyplomatycznych. Dla przykładu powtarza Agabeków relacje jednego ze swoich kolegów, jak „zlikwidowano“ pewne powstanie w Bucharze. Za prośbą mianowicie naczelników ludowych na wielkie „święto pojednania“

w obozie rosyjskim.

Ze „świeta“ tego nikt nie wrócił, albo wtem GPU postarło się o to, by potrawy podane gościom zaprawione zostały cyanidem potasowym... Zresztą „gości“ załatwiono nie w ten sposób, że na placu, gdzie odbywało się zebranie, ukryto szereg maszyn pirotechnicznych, które wybuchły jednocześnie o zgóry oznaczonej godzinie. Karabiny maszynowe dopełniły reszty...

Dalej opisuje Agabeków pobawione powietrza i światła więźniów GPU, stale przepelnione kapłanami, którzy odważyli się odprawiać nabożeństwo, urzędnikami, podejrzanymi o sabotaż, włóczęgami, ukrywającymi zboże i t. d. Gdy ilość aresztowanych nie pozwala na pomieszczenie w więzieniu nowych ofiar, więźniowie „oczyszczają się“ prostym sposobem: rozstrzeliwania nadmiaru więźniów. Wielu komisarzy uważa za rozrywkę własnoręczne rozstrzeliwanie ofiar. Niejednokrotnie też, zwłaszcza po obfitujących w napoje ucztach, z „rozrywką“ tej korzystają.

Włosy na głowie stają przy podobnych opisach, których pełne są „Pamiętniki“ Agabekowa.

INSPEKCJA.

Żona: — Dlaczego odwróciłeś mój portret?
Mąż: — Kto wiedział duszko, że przyjdzie dzisiaj...

Katastrofa angielskich lotników.

Grecki parowiec uratował rozbitków.

Wpobliżu Maidona, na północnym wschodzie od brzegów irlandzkich, wpadł w morze wojskowy hydroplan angielski odbywający loty ćwiczebne.

Zataczający gwałtowne koła nad wodą hydroplan, obserwowano na szczęście z pokładu parowca greckiego „Nicos“. Parowiec szedł z Londonderry do kanału Bristol. Stetek grecki, widząc

katastrofę hydroplanu, skierował się natychmiast do miejsca wypadku. W chwili gdy zbliżył się do hydroplanu, załoga aparatu ratowała się przy pomocy łodzi gumowych, wypełnionych powietrzem. Z hydroplanu wvrzucono

arty takie łodzie dwoosobowe. W chwili gdy „Nicos“ zbliżył się dostatecznie aby spuścić łódź ratunkową, zapadła noc. Przy pomocy reflektora odnaleziono czterech rozbitków: oficerów - pilotów, Franco, Savo, Nicholetta i jednego z podoficerów. Wszystkich czterech wciągnięto natychmiast do Łodzi ratunkowej a następnie na pokład „Nicos“. Trzecia łódź gumowa przotyła z prądem do Balligolli, małej wioski, położonej o 5 mil na północ od przylądka irlandzkiego Larne. W łodzi tej uratowało się dwóch

pozostałych podoficerów.

Obaj rozbitkowie wyrzuceni zostali wysoką falą na kamieniste wybrzeże zupełnie wyczerpani.

Parowiec grecki rozstał natychmiast na fali radiowo-morskiej alarmujące sygnały S. O. S. Sygnały przejęły dwie stacje brzegowe: Port-Patrick wyruszyły natychmiast dwie motorówki ratownicze a za nimi krążownik „Spei“. Statki ratownicze odnalazły, utrzymując się jeszcze na powierzchni, z uszkodzonymi sterami i skrzydłem dolnym hydroplan „Saundore Roo“. Hydroplan należał do 209 eskadry hydroplanów Mound Badton.

Cudowna zdolność przyrody. Rośliny nie znoszą... zielonego koloru. Wspaniała paleta słońca.

Zielony kolor roślin jest jednym z ważnych momentów, świadczący o cudownej zdolności przyrody dostosowania się do warunków zewnętrznych.

Barwy zawdzięczamy paletcie malarskiej słońca. Bez słońca nie ma barwy.

Gdy znikną nocą promienie słoneczne, znikają z nimi także barwy. Zimne światło księżyca i gwiazd ani w przybliżeniu niezdolne wyczarować cudownych barw słonecznych.

Światło słoneczne składa się z znanych kolorów tęczy: czerwony, pomarańczowy, żółty, zielony, indygo, niebieski i fioletowy. Promienie te różnią się między sobą długością fal świetl-

nych, czyli ilością drgań. Promienie czerwone wykazują w jednej sekundzie 430 bilj. drgań, promienie fioletowe zaś 667 bilj. Promieni o liczbie drgań powyżej i poniżej tej granicy, czyli tzw. promieni ultrafioletowych i infraczerwonych, oko ludzkie niezdolne jest spostrzec.

Przedmioty mają dane kolory, ponieważ dzięki właściwościom materialnym wchłaniają w siebie jeden lub kilka gatunków wymienionych światła słonecznego a resztę promieni wyrzucają zpowrotem.

W liściach, w komórkach liściowych znajdują się w postaci drobniuteńkich ziarenek o średnicy zaledwie kilkutyśięcym milimetra tzw. ciała chlorofilu. Ziareneczka chlorofilowe dzięki swym właściwościom materialnym potrafią wchłaniać promienie słoneczne w sposób, który im odpowiada. Odpowiadają im zaś tylko kolory fioletowy i niebieski i czerwony. Inne odrzucają. Las wydaje się zielonym, ponieważ odrzucany przez liście drzew kolor zielony dostaje się do naszego oka.

Rośliny pochłaniają olbrzymie ilości światła słonecznego, które stanowi główne źródło siły rośliny. Przy jego pomocy odbywa się przemiana anorganicznego kwasu węglowego powietrza na składnik organiczny. Nic więc dziwnego, że główny wysiłek rośliny stanowi jej walka o światło. Dzielnym mogłoby się wobec tego wydawać, że rośliny nie zatrzymują wszystkiego światła, lecz wyrzuca z siebie promienie zielone i pomarańczowe. Pomijając inne względy możemy być z tego zadowolona, gdyż inaczej roślinność na ziemi miałaby kolor czarny, bowiem przedmioty, które wchłaniają wszystkie rodzaje promieni, wydają nam się czarnymi.

Dlaczego rośliny są zielone? Z wszystkich rodzajów światła słonecznego największą energię, szczególnie w postaci ciepła posiadają promienie zielone i pomarańczowe. Promieniujące światło słońca potrafi przedmioty ziemskie, jak ciemne drogi, ciemne skały rozgrzać do bardzo wysokich temperatur.

Także liście roślin nie mogą się przed tym uchylić, przyjmując aż do czterech piątych jej energii. Przy temperaturze powietrza 30 stopni C. stwierdzono u niektórych roślin, wystawionych na bezpośrednie działanie promieni słonecznych temperatury w liściach, przekraczając 50 stopni. W tak wysokich temperaturach ustają wszelkie czynności życiowe roślin. Znajdują się one tuż nad granicą między życiem a śmiercią materii życiowej komórek liściowych protoplazmy, która przy trzydziestu kilku stopniach ścina się i obumiera.

Podsluchane.

KOMU WIERZYĆ?

Pan Pafnucy wraca późną nocą mocno zmęczony do domu.
— I ty się nie wstydzisz — mówi mu żona — tak późno w nocy przychodzić do domu?
— Ależ duszko, przecież to dopiero pół do dziesiątej.
— Nie pleć i nie bredź, masz tu zegar! O! trzecia godzina.
— Więc ty wierzysz głupiemu zegarowi więcej, aniżeli mnie, mężowi?!

ARYTMETYKA.

Nauczyciel: — „Sześciu chłopców poszło nad Wisłę: dwóm rodzice zakazali się kąpać, ilu zatem weszło do wody?“
Uczeń: — „Sześciu, proszę pana“.

Czarodziejska pompa w drzewach.

Lasy wypijają rocznie jeziora wody.

Rzut oka do tajemniczego laboratorium przyrody w zdumienie wprowadza każdego choćby tylko pobieżnego obserwatora. Któżby np. przypuszczał, że drzewo bukowe o średnicy 30 cm. ma około 120.000 liści i świerk tej samej grubości aż 20 milionów iglic.

Liście buku, złożone w jedną całość, posiadają 285 km. powierzchni górnej i dolnej. Liście drzewa, napózór tak lekkie, przedstawiają przecież bardzo poważny ciężar. Jeden hektar lasu bukowego produkuje rocznie około 5.000 kg. liści, z czego po wysuszeniu pozostaje 2.000 kg., podczas gdy dobra łąka tej samej wielkości dostarcza rocznie tylko 1500 kg. siana.

Drzewa konsumują olbrzymie ilości wody. Las stuletni buków obszaru jednego hektaru wypija rocznie jezioro wody 100 m. długie, 100 m. szerokie i 30 głębokie. Las jest zatem ważnym czynnikiem w cyrkulacji wody. Jeżeli się przyjrzy, że ogólny drzewostan ziemi wynosi 4 i pół milionów hektarów, to otrzymamy 6.5 bilj. m kub., wyparowane przez liście drzew wody. Ilość ta wody wystarczaby do

zalania powierzchni ziemi większej, niż cały obszar Polski na wysokość 10 m.

W najwyższe zdumienie wprowadza sposób, w jaki drzewa potrafią poszukiwać

wody i doprowadzić ją do liści. U 10-cm sadzonki sosny, wyjętej ostrożnie razem z ziemią i wypłukanej w wodzie stwierdzicie można zapomocą szkła powiększającego, a jeszcze lepiej mikroskopu, niesłychanie rozgałęzioną sieć korzonków, sięgających w głąb ziemi, których długość dochodzi do 10 cm. U wyrosłego drzewa długość wszystkich korzeni wynosi jakże 100 km. Gdzie zaś drzewom nie wystarczą korzenie dla zasilenia ich odpowiadają ilością wody, korzenie drzew wchodzą w przyjazne stosunki z rozmaitymi pasorzytami w głębi ziemi, której dostarczają im wilgoci.

Im szybciej odbywa się parowanie wilgoci za pośrednictwem liści, tem szybciej dokonywać się musi proces doprowadzania do nich wody. Szybkość ta wynosi u drzew liściastych i iglastych 2 m. na godzinę. U niektórych roślin jest ona znacznie większa. Rekord ustanowiła dynia przy 6 m. na godzinę.

Przewody wodociągowe rozmieszczone są w zewnętrznych warstwach pnia. Budowa wykazuje na jeden m. kw. 173 przewodów wodociagowych. Ich przekrój w świetle wynosi mniej niż 1/1000 części mm. W jednym pierścieniu rocznym znajduje umieszczenie 200.000 tych rureczek. Przy pomocy jakich sił roślina potrafi pompować wodę tak góra, jest to narazie jej tajemnicą.

Człowiek z małpiem sercem? Odważne operacje chirurgów.

Profesor uniwersytetu chiesgowskiego Carell i jego współpracownicy dokonali w ostatnich czasach na psach niezmiernie ciekawych prób transplantacji (przenoszenia) serca. Obecnie prowadzą w dalszym ciągu swoje doświadczenia na małpach i są przekonani na podstawie dotychczasowych wyników, że może już w niedługim czasie być dzie można także u człowieka zastąpić serce i żyte serce młodemu i silnemu sercem małpy (!?)

Próby transplantacji serca nie są nowe

Pierwsze tego rodzaju doświadczenia przeprowadzono szereg lat temu w wiedeńskim biologicznym laboratorium doświadczałnem. Tamże udało się transplantować ta bie drugie serce w jamę brzuszną. Transplantowane serce krosło się w nowym organie i było w takt poprzedniego tętna, podlegając wpływowi wszelkich zajęć, doko nujących się w organizmie.

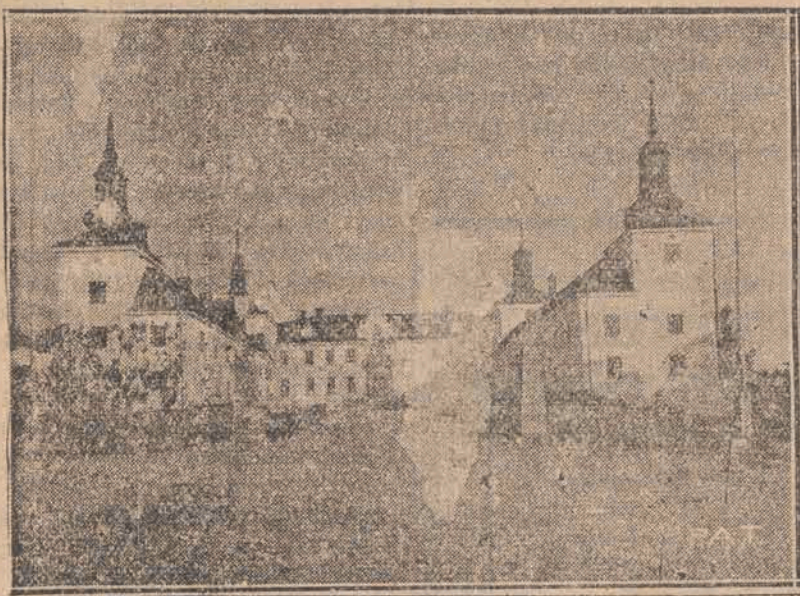
Wsadzone serce połączyło się organicznie z resztą ciała i było w niem tak długo, jak trwało życie.

Niezwykłe zawody.

W porcie angielskim Plymouth odbywają się corocznie „zawody“ bedlarszy dostarczających rybakom beczki do śledzi.

Ofiarność szwedzka.

Zmarły niedawno margrabia Lagergren zapisał w testamencie swój wspaniały zamek Tyreså państwu szwedzkiemu, przeznaczając go na muzeum narodowe, które w tych dniach zostanie otwarte dla publiczności. Na zdjęciu zamek Tyreså.